

www.nvbs.com

passie voor spoor

***Nederlandse Vereniging van Belangstellenden in het Spoor-
en tramwegwezen***

***Postbus 1384
3800 BJ AMERSFOORT***

jaarverslag financieel verslag 2015

Inhoudsopgave Jaarverslag NVBS 2015

bladzijde

1. Voorwoord van de voorzitter	2
2. Notulen Algemene Ledenvergadering 2015 van de NVBS op 11 april 2015 te Zwolle	3
3. Verslag van de secretaris	3
4. Verslag van de penningmeester	4
5. Begroting 2017 en vaststelling contributie 2017	5
6. Legaten en schenkingen	6
7. Jaarverslagen van de afdelingen	6
8. Jaarverslagen van de diensten en commissies	7
• NVBS winkel	8
• Bibliotheek	8
• P & R	14
• Internetdienst	16
• Op de Rails	17
• Dienst Huisvesting	17
• Boeken- en filmcommissie	18
• Kalendercommissie	18
• Geschillencommissie	18
9. Verslag van SNR	19
10. Verslag van SNE	19
	23
Bijlage Financieel Verslag 2015	
A. Jaarrekening 2015 NVBS	26
B. Jaarrekening 2015 SNR	32
C. Jaarrekening 2015 SNE	33
D. Verslag van de kascommissie	34

Voorwoord

Hierbij heb ik het genoegen u namens het hoofdbestuur het jaarverslag van de NVBS over het kalenderjaar 2015 te presenteren. Veel van wat onze vereniging deed kan af worden gedaan als ‘business as usual’, maar dat doet absoluut geen recht aan de inzet van talloze vrijwilligers die voor hun medeleden druk in de weer zijn. Uit de talloze verslagen van de diverse NVBS-onderdelen en onze twee gelieerde stichtingen voor excursies en railverzamelingen blijkt het brede spectrum aan informatie en activiteiten dat de NVBS wil bieden aan de diverse spoorbelangstellenden in Nederland.

Het is daarom verontrustend om de ontwikkeling in het ledental te zien. Hier is al vele jaren een dalende lijn te zien; minus 207 leden in vijf jaar. Naar oorzaken blijft het deels gissen: zijn het demografische ontwikkelingen of een andere beleving van de railhobby? Gelukkig laat dit jaarverslag zien dat de vele diverse activiteiten van onze vereniging volop leden blijven trekken. Bij de afdelingen vallen Rotterdam en Oost in positieve zin op.

Het informeren van de ‘buitenwereld’ over het bestaan van de NVBS en onze activiteiten lijkt één van de succesfactoren te zijn om nieuwe mensen bij onze vereniging te betrekken. Het gemak van de digitale communicatie speelt hier een belangrijke rol. Met nieuwsbrief, website en aanwezigheid op facebook kunnen we snel een groot publiek te bereiken. Het is de komende tijd aan de vele actieve NVBS’ers om hier volop gebruik van te maken zodat we hier ons voordeel mee kunnen doen.

In 2016 organiseren we enkele aansprekende activiteiten om stil te staan bij het 85-jarig bestaan van de NVBS.

Graag tot ziens op één van deze dagen of de reguliere NVBS-activiteiten.

Maikel Rörik
voorzitter

2. Notulen van de ALV van 11 april 2015 te Zwolle

De gewone Algemene Ledenvergadering (ALV) vond plaats op zaterdagmiddag 11 april 2015 in Theater De Nieuwe Buitensociëteit in Zwolle. Er was een verheugend grote opkomst: 134 leden waren aanwezig.

1. Opening

De NVBS voorzitter, Maikel Rörik, opende de vergadering met het herdenken van de NVBS leden die zijn overleden in de loop van het kalenderjaar 2014. Na het voorlezen van hun namen werd door de ALV staande een minuut stilte in acht genomen.

2. Jaarverslag

De behandeling van de verschillende onderdelen van het Jaarverslag 2014 leidde nauwelijks tot vragen of discussie. De ALV verleende unaniem décharge aan het Hoofdbestuur voor het in het verenigingsjaar 2014 gevoerde beleid, inclusief de financiën. Er waren ook geen vragen over de jaarverslagen van de afdelingen en de NVBS stichtingen.

3. Bestuurssamenstelling

De secretaris van het Hoofdbestuur Willem Jan Wiebosch, wiens benoemingstermijn was afgelopen, werd door de ALV zonder hoofdelijke stemming opnieuw voor 4 jaar benoemd tot secretaris. Maikel Rörik is tot de volgende ALV in 2016 wederom aangewezen als voorzitter van de NVBS.

4. Leden van verdienste

Dit jaar waren zeven leden vanuit de vereniging voorgedragen om te worden opgenomen in het register van Leden van Verdienste van de vereniging. Aan vier van hen, namelijk Ger Haaswinders (foto), Johan Koning ter Heege, Paul Bosman en Sjoerd Bekhof reikte voorzitter Maikel Rörik onder instemmend applaus van de ALV een oorkonde, een cadeaubon van de Winkel, en een bos bloemen uit. De afwezige nieuw benoemde Leden van Verdienste Gerrit van Straaten, Maurits van den Toorn en Michiel ten Broek werden na de ALV per e-mail geïnformeerd en zouden de "versierselen" op passende wijze later ontvangen. Enkele maanden eerder werd Arie Dalm benoemd tot Lid van Verdienste.

5. Actieplan 2015 en NVBS beleidsplan

De uitwerking van beide stukken zijn door de vergadering voor kennisgeving aangenomen.

6. Belang van Zwolle als railknooppunt (lezing)

Groot was de verbazing toen de burgemeester van Zwolle, Henk Jan Meijer, de zaal betrad en plaats nam achter het spreekgestoelte. Als voormalig wethouder van verkeer in Den Haag was het spreken over openbaar vervoer hem niet vreemd en klonk zijn betoog in de oren van de aandachtige toehoorders dan ook geloofwaardig. Plotseling veranderde hij van onderwerp en meldde de ware reden van zijn aanwezigheid, namelijk het uitreiken van de versierselen van Ridder in de Orde van Oranje-Nassau aan Kees van de Meene, al ruim 60 jaar lid van de NVBS. De burgemeester somde de betekenis van de inspanningen van Kees op voor behoud van de vele aspecten van het spoorwegwezen. Onder groot applaus werden de versierselen aan een totaal verraste Kees uitgereikt.

7. Rekening en verantwoording van de penningmeester over het verenigingsjaar 2014

Na de pauze gaf penningmeester Wilfred Klaassen een toelichting op de Begroting en contributie voor het verenigingsjaar 2016. Zijn plan om in 2016 de contributie niet te verhogen werd met applaus begroet. In de Kascommissie voor het (lopende) boekjaar 2015 werden benoemd: Theo van Riet (voorzitter), Jan Bennis en Cees de Rouwe, met Pim Groeneveld en Karel van Hilten als reserveleden

8. Overige agendapunten

Hierna werden nog achtereenvolgens de plannen voor het komende jaar door vertegenwoordigers van de Internetdienst, SNE, de redactie van Op de Rails, SNR en P & R toegelicht.

Daarbij werd als primeur de inhoud van het gesloten ledendeel van de NVBS website gedemonstreerd, dat begin april de testfase had verlaten.

Tenslotte werd aangekondigd dat aan het 85-jarig bestaan van de NVBS in 2016 met een aantal activiteiten aandacht zal worden besteed.

De vergadering werd afgesloten met een geanimeerde borrel en een dinerbuffet.

3. Verslag van de secretaris over het verenigingsjaar 2015

Gedurende het jaar 2015 bestond het Hoofdbestuur uit

• Maikel Rörik, voorzitter	MR
• Willem Jan Wiebosch, secretaris	WJB
• Wilfred Klaassen, penningmeester	WK
• Martin Bos	MB
• Frits van Buren	FvB
• Gerrit Nieuwenhuis.	GN

Tijdens de Algemene Ledenvergadering werd Willem Jan Wiebosch tot april 2019 herbenoemd als secretaris van het Hoofdbestuur. Het HB vergaderde in 2015 in totaal twaalf maal. Daarbij werd in september een brainstormdiscussie over het beleid gehouden. Alle vergaderingen vonden plaats in NVBS Centraal in Amersfoort.

In 2015 was de taakverdeling binnen het Hoofdbestuur ten aanzien van vertegenwoordigingen en vaste contacten als volgt (tussen haakjes de mede-betrokken HB-leden):

Huisvesting:	Wilfred Klaassen	Kalendercommissie	Willem Jan Wiebosch
Ledenadministratie:	Wilfred Klaassen (MB)	Geschillencommissie	Willem Jan Wiebosch
Activiteitencommissie NVBS Centraal:	Maikel Rörik	Boeken- en Filmcommissie	Willem Jan Wiebosch
Afdelingen:	Willem Jan Wiebosch	Internetdienst	Martin Bos (FvB)
Bibliotheek:	Frits van Buren (GN, MR)	P & R	Maikel Rörik (GN)
SNR:	Maikel Rörik (GN,FvB)	Kascommissie	Wilfred Klaassen
Winkel:	Gerrit Nieuwenhuis (FvB, MR)	Regiegroep ICT	Martin Bos (FvB, MR)
Op de Rails:	Maikel Rörik	Adreslijst NVBS	Secretariaat NVBS
SNE	Martin Bos	Stafnieuwsbrief	Frits van Buren
SNM:	Martin Bos	NVBS nieuwsbrief	Frits van Buren (MR)

Meest opvallend feit in het jaar 2015 was dat ons lid Kees van de Meene tijdens de Algemene Ledenvergadering werd verrast met de mededeling dat hij door de Koning was benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Het HB heeft met veel genoegen meegewerkt aan de procedure die tot deze onderscheiding geleid heeft. Wat verder opviel was het gereed komen van het alleen voor leden toegankelijke deel van de NVBS website. De bestuursleden hebben dit ondersteund door bij toerbeurt de Helpdesk te bemannen, waarvan ruim tweehonderd leden gebruik hebben gemaakt.

In het kader van de communicatie binnen de vereniging is gestart met de nieuwsbrief NVBS Actueel, waarvan de eerste editie in december is gepubliceerd. Deze nieuwsbrief is bedoeld als aanvullend kanaal voor verenigingsnieuws, naast Op de Rails en de NVBS website.

De maandelijkse overleggen tussen een delegatie van het HB en een delegatie van een der stichtingen of diensten binnen de NVBS werden voortgezet. Daarnaast vond een aantal regionale overleggen van de afdelingen plaats. Naast het uitwisselen van ervaringen werd daar ook een discussiedocument van het HB over de toekomstvisie op de afdelingen besproken.

Tijdens de stafvergadering van november werden de conclusies over dit vraagstuk in een lagerhuis-opstelling besproken. Een vervolgactie is dat een Handboek afdelingen ter beschikking van de afdelingsbesturen zal komen. Daarnaast ondersteunen wij afdelingsbesturen die met hun afdeling door een moeilijke fase gaan.

Enige zorg baart de ontwikkeling van het ledental. Het HB gaat samen met P & R initiatieven nemen om de NVBS bij nieuwe doelgroepen onder de aandacht te brengen. In dat kader stond de jaarlijkse brainstormdiscussie in het bestuur in het kader van de vraag Waar staat de NVBS in 2020.

Om onze bekendheid bij partijen in de railvervoerwereld te vergroten heeft de NVBS zich als kennispartner aangesloten bij Railforum. Daarnaast is een adviesgroep in het leven geroepen die zich buigt over de vraag hoe kontakten met railbedrijven verstevigd kunnen worden.

Voor het beheer van het NVBS Verenigingsarchief werd dit jaar een vervanger voor beheerder Evert van Laar gevonden, in de persoon van oud-HB lid Rob Daale.

Willem Jan Wiebosch (secretaris)

4. Verslag van de penningmeester

Inleiding

Over 2015 is een geconsolideerde jaarrekening opgesteld, waarin gecomprimeerd alle cijfers zijn samengevat van de onderdelen die samen de NVBS vormen. Deze onderdelen zijn:

- centrale kas
- winkel
- diensten
- afdelingen

Per onderdeel zijn aparte verslagen gemaakt, waarbij van de diensten en de afdelingen, ieder voor zich, in een samenvattend overzicht worden weergegeven. Bij de geconsolideerde resultatenrekening zijn de kosten dit jaar nog verder toegerekend aan de bijbehorende activiteiten. Dit heeft geleid tot een iets gewijzigde opstelling. De vergelijkende cijfers over 2014 zijn hierop aangepast.

Balans

De voorraden in de winkel zijn gewaardeerd tegen de inkoopwaarde. De boeken en tijdschriften van de bibliotheek worden op nihil gewaardeerd. Er vindt geen activering plaats van investeringen in het gehuurde pand in Amersfoort en in inventaris etc. Gezien de lage rentestand zijn de geldmiddelen ook in 2015 ondergebracht op direct opvraagbare internetspaarrekeningen. Met het oog op het garantiestelsel zijn deze gespreid over drie banken. Ons gebouw in Amersfoort is gehuurd van NS Stations, waarbij het huurcontract is aangevangen in 2009 voor een periode van telkens 10 jaar. Voor energie- en servicekosten een voorschot wordt betaald met een jaarlijkse afrekening achteraf. Voor de eindafrekening over het jaar 2014 is op de balans per ultimo 2014 een voorziening gevormd van € 20.000. Deze afreke-

ning is pas op 1 februari 2016 ontvangen. Deze bedroeg € 7.750. De voorziening was dus ruim voldoende. Niettemin hebben wij, omdat in voorgaande jaren bleek dat de eindafrekening de voorschotten in ruime mate kan overtreffen, voor 2015 weer een voorziening van € 20.000 op de balans opgenomen.

Resultaten

Het resultaat over 2015 bedroeg € 31.634. Dit is lager dan het resultaat van € 41.208 over 2014. De inkomsten en uitgaven liggen in lijn met die van 2014, met als belangrijkste afwijking de hogere kosten voor de internetdienst. Deze zijn het gevolg van de aanzet van het project vernieuwing website, de afronding van het project gesloten ledengedeelte, de hiermee verband houdende uitbreiding van de servercapaciteit, de voorbereiding en introductie van de ledennieuwsbrief en de ook overigens toegenomen activiteiten. De kosten van de huisvesting voor SNR zijn niet doorbelast; daar staat tegenover dat de bijdrage aan SNR met een zelfde bedrag is verminderd. Hetzelfde geldt voor het deel van de verzekeringspremies dat op SNR betrekking heeft.

5. Begroting 2017 en voorstel contributie 2017

Hierbij treft u aan de begroting van de centrale kas voor 2017. De begroting van de centrale kas is leidend voor de vaststelling van de contributie omdat via deze begroting ook de subsidies aan diensten en afdelingen lopen, als mede ook de bijdrage aan SNR. In deze begroting zijn de door de afdelingen, diensten en SNR opgestelde begrotingen zoveel mogelijk als uitgangspunt genomen. Er is uitgegaan van een voortzetting van de activiteiten van de afgelopen jaren. Bij de contributie is rekening gehouden met een gelijkblijvende contributie en een licht dalend ledenaantal. De uitgaven voor Op de Rails zijn lager begroot vanwege de gedaalde verzendkosten. De afdracht van de winkel loopt boekhoudkundig via de balans, maar is in de begroting als resultaat getoond, omdat hij relevant is bij de contributievaststelling.

Resultaat

Uitgaande van het bovenstaande wordt over 2017 een resultaat van nihil begroot.

Conclusie

Het Hoofdbestuur is van mening dat er geen redenen aanwezig zijn om de contributie te wijzigen, mede gezien het beleid om de contributie te stabiliseren. Mochten er maatregelen genomen moeten worden om de normale exploitatie structureel kostendekkend te houden, dan wil het Hoofdbestuur eerst naar de uitgaven kijken. Daarnaast speelt een rol dat het gunstige resultaat over 2015 een extra buffer heeft gecreëerd voor tegenvallers. Daarbij moet met name worden bedacht dat 2016 naar verwachting een groter verlies te zien zal geven dan de € 14.700 die is begroot. Dit is een gevolg van hogere kosten voor het lustrum dan de € 10.000 die is voorzien. Ook zal de ontwikkeling van een nieuwe website extra kosten met zich meebrengen.

Voorstel contributie 2017

Het hoofdbestuur stelt voor de contributie voor het jaar 2017 ongewijzigd te laten.

Begroting 2017 Centrale Kas

	Begroting 2015	Resultaat 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
BATEN				
Contributie	255.000	264.468	265.000	260.000
Rente/dividend	11.000	9.306	7.500	8.000
Bijdrage winkel	5.000	pm	10.000	15.000
Bijdrage SNE	1.500	1.500	1.500	1.500
Overige inkomsten	2.000	62	1.000	500
Totaal	274.500	275.336	285.000	285.000

	Begroting 2015	Resultaat 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
LASTEN				
Op de Rails drukken/ verzenden	105.000	104.557	110.000	99.000
Op de Rails redactie	7.000	4.996	7.000	6.000
Ledenadministratie, bank	8.000	7.977	7.000	7.000
Vergaderingen (o.m. zaalhuur)	10.000	10.432	10.000	10.000
Bestuur	9.000	8.442	10.000	8.500
Afdelingen	7.000	2.569	7.000	7.000
Bijdrage t.b.v. SNR	14.000	14.000	16.000	17.500
Bibliotheek	7.000	8.870	10.000	8.000
Publiciteit en reclame	7.000	4.000	8.000	8.000
Internet/website	5.000	16.040	8.200	18.000
Huisvesting	75.000	75.559	75.000	75.000
Verzekeringen	3.500	4.698	5.000	5.000
Kalender	12.000	14.859	13.500	14.000
Overige uitgaven	5.000	1.652	3.000	2.000
Jubileumvoorziening			10.000	
Totaal	274.500	278.651	299.700	285.000
Totaal Baten	274.500	275.336	285.000	285.000
Totaal Lasten	274.500	-278.651	299.700	285.000
Saldo	0	-3.315	-14.700	0

6. Legaten en schenkingen

Wederom hebben wij in het jaar 2015 vele schenkingen mogen ontvangen waaronder van de erven Kiers, Ploegsma, Kempe, Grunder, Van Keulen, Wagenaar, Jansen en van mevrouw Tieman.

Verzamelingen, of gedeelten daarvan werden aangekocht van mevrouw de Gier, en de heer Looman. Verder zijn er ook nog door leden aangeboden kleine partijen verzamelingen en boeken ingekocht. Zoals gebruikelijk hebben SNR en de Bibliotheek de eerste keus om de collecties aan te vullen. Voor dubbele objecten zoeken we een goede bestemming, zodat dit meestal via de winkel bij andere leden terecht komt. Net zoals in 2014 is de samenwerking SNR, Bibliotheek en de Winkel weer goed verlopen. Dit komt ook omdat de regiegroep schenkingen steeds beter werkt.

Het jaar 2016 zie ik daarom met vertrouwen tegemoet.

Karel van Ipenburg

NVBS Schenkingen en Legaten

7. Jaarverslagen van de afdelingen over 2015

Het jaar 2015 vertoont qua belangstelling voor de afdelingsavonden een wisselend beeld.

Een aantal afdelingen slaagde er in het aantal bezoekers aanmerkelijk te vergroten:

't Gooi, Oost, Rijnland, Rotterdam ,Zwolle.

Andere afdelingen gingen duidelijk achteruit (Amsterdam, Utrecht) of konden een kleine plus of min noteren.

Het geconsolideerde overzicht staat hieronder.

Verdere informatie staat in de verslagen van de afdelingen.

AANTAL BEZOEKERS/AANTAL BIJENKOMSTEN			GEMIDDELD AANTAL BEZOEKERS		
Afdeling	2014	2015	2014	2015	MEER/MINDER
AMSTERDAM	204/9	180/9	23	20	-3
APELDOORN	197/9	196/10	22	20	-2
DEN HAAG	1027/20	950/19	51	50	-1
DRECHTSTEDEN	135/9	154/9	15	17	2
EEMLAND	234/9	219/9	26	24	-2
'T GOOI	211/9	233/9	23	26	3
HART VAN BRABANT	90/10	79/9	9	9	0
KENNEMERLAND	119/9	104/9	13	12	-1
MODELBOUW	808/36	805/36	22	22	0
NOORD	252/12	259/21	21	22	1
NOORD-HOLLAND NOORD	468/16	420/15	29	28	-1
OOST	293/9	339/9	33	38	5
OOST-BRABANT	147/10	150/10	15	15	0
RIJNLAND	369/10	395/10	37	40	3
ROTTERDAM	199/10	274/10	20	27	7
TWENTE	501/11	548/12	46	46	0
UTRECHT	180/9	138/8	20	17	-3
WEST-BRABANT	126/10	126/10	13	13	0
ZEELAND	108/9	119/9	12	13	1
ZUID-LIMBURG	125/9	127/9	14	14	0
ZWOLLE	305/10	340/10	31	34	3

AFDELING AMSTERDAM

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Amsterdam in 2015

(Aantallen zonder bestuursleden en presentatoren)

Datum	Spreker	Onderwerp	Aantal bezoekers
19 jan	meebrengavond	allerlei	14
16 feb	René Platjouw	Video opnames Isle of Man Zwitserland	13
16 mrt	Cock Koelewijn	Spoorwegen in de USA	21
20 april	Peter van der Vlist	Alles is verdwenen of veranderd (NS)	24
18 mei	René Platjouw	Uit de Schatkamer van de NVBS Amersfoort	24
21 sept	Leo de Jong + Sicco Dierdorp	British Rail Diesels in '50-'70 jaren	15
19 okt	Sjoerd Bekhof	Scandinavië, deel II	20
16 nov	Fons vd Jagt + Jan Noorlander	India, 1980 versus 2009	21
21 dec	Presentatie door bestuur	Trams in Frankrijk In Memoriam avond voor Boudewijn Deurvorst	28

AFDELING APELDOORN

In het vorige jaarverslag schreven wij hier: 'Of wij de hoge aantallen bezoekers in 2015 vast kunnen houden is lastig te beoordelen.' Dit jaar is het gemiddeld aantal bezoekers per bijeenkomst teruggelopen van 22 tot 20. (Ca. 15% van het aantal leden in ons officiële postcodegebied).

Vanaf augustus zijn wij naar een andere avond gegaan waarbij wij een betere zaal hebben gekregen. Daarmee is ook de eerste bijeenkomst van het seizoen van september naar augustus gegaan. Die eerste avond bleek de beste bezochte van het

Datum	Spreker	Onderwerp	Aantal bezoekers
15 jan	Cor de Vos	Per trein door de voormalige Sovjetrepublieken	16
19 feb	Frank van Setten	Hoe de GTW terugkwam naar de Achterhoek	19
19 mrt	Peter van der Vlist	Alles is verdwenen of veranderd	18
16 apr	Karel Hoorn	De bijzondere foto.	16
21 mei	Hans van Lith	Spoorwegen in oorlogstijd	18
26 aug.	Dan Viergever en Ed Janssen	NS-Dieselvijven van 1940 tot 1974	28
23 sep	Roef Ankersmit	Spoorwegen in Nederland in de tweede helft van de vorige eeuw	23
28okt	John Krijgsman	Raillfotografie in REO	27
25 nov	René Platjouw	Railmekka Vannin	15
16 dec	Paul Muré	Reisindrukken uit Oost-Europa	16

jaar hetgeen ook door het aantrekkelijke programma kwam. Dit bevestigt onze eerdere indrukken dat de kwaliteit van de programma's voor een sterk geografisch gespreide afdeling als de onze een hele belangrijke rol speelt. Dat neemt niet weg dat november, december en januari minder bezoekers trekken.

Het vaste deel van onze bezoekers lijkt iets te dalen, maar de maandelijkse publicatie in een lokale krant trekt soms incidentele bezoekers, vooral omdat zij geïnteresseerd zijn in een stad of een land. Wij distribueren ons programma ook via lokale modelspoorbeurzen, via regionale modelspoorwinkels en via vier bibliotheken. Bovendien hebben wij de gelegenheid gekregen ons te presenteren via een radio-uitzending van RTV-Apeldoorn.Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Apeldoorn in 2015

Op 8 april 2015 was er weer de door Jan Buis georganiseerde dagtrip. Deze keer gingen wij vanuit Kleef naar het pittoreske Bad Münstereifel.

Wij doen ons best om steeds weer een goed programma te maken en zullen dat blijven doen. Wij zijn blij dat er meerdere individuele leden zijn die bereid zijn regelmatig hand en spandiensten te verrichten. Het aantal mensen dat echt de kar trekt in het bestuur is echter te beperkt.

Jan Haasdijk (voorzitter), Joop Hartjes (penningmeester), Anton Schultink (lid).

AFDELING DEN HAAG

Voor de afdeling Den Haag is 2015 een goed jaar geweest. In totaal zijn negentien bijeenkomsten georganiseerd, tien in het eerste halfjaar en negen in het tweede. Dat is één bijeenkomst minder dan in 2014 en dat heeft alles te maken met de kalender. Op een avond is een diapresentatie verzorgd, op dertien avonden digitale foto's, op een avond bewegend beeld in de vorm van film/video en op vier avonden een combinatie van klassieke dia's en digitale beelden. Door de aanschaf van een andere laptop behoren de technische problemen van vorig jaar gelukkig tot het verleden.

Qua belangstelling was de varia-avond op 29 december de topper met maar liefst 63 bezoekers. Ook nu weer was het gelukt een gevarieerd programma te bieden van zes presentatoren met onderwerpen uit binnen- en (vooral exotisch!) buitenland. Een bijzonderheid op de varia-avond was tevens de huldiging van Hans van Lith voor zijn inmiddels 63-jarig lidmaatschap van de NVBS. Hans is een trouw bezoeker van de bijeenkomsten en verzorgde ook die avond weer een eigen presentatie. Het totale aantal bezoekers varieerde per avond van minimaal 28 tot maximaal 63. Het totale aantal bezoekers bedroeg 874 (950 inclusief bestuur). Dat is - omgerekend naar negentien avonden – een gemiddelde van 46 per avond (50 inclusief bestuur). Doordat één avond minder geprogrammeerd kon worden werd het record aantal bezoekers van vorig jaar niet gehaald. Maar dat kan in 2016 weer anders worden! Naast de reguliere bijeenkomsten in Den Haag hebben leden en bestuursleden van de afdeling ook actief bijgedragen aan andere NVBS-activiteiten. Zij gaven onder andere in goede samenwerking met P&R acte de présence op de jaarlijkse modelspoorbeurs in Rijswijk. In oktober werd een cluster-vergadering gehouden met de besturen van de andere afdelingen die tot het cluster West behoren: Drechtsteden, Modelbouw, Rijnland en Rotterdam. In een prima sfeer zijn ervaringen gedeeld en plannen voor de toekomst uitgewisseld.

Een ander hoogtepunt in het afgelopen jaar was de excursie op 10 oktober. In goede samenwerking met de Tramweg Stichting werd een tramrit door Den Haag gehouden met het prachtig gerestaureerde buitenlijntramstel 58 + 779, waarbij ook een bezoek werd gebracht aan de TS-werkzaamheden in Scheveningen en de Lijsterbesstraat. Het was prachtig weer en ruim 50 deelnemers genoten van een mooie tramrit. Financieel kon 2015 wederom worden afgesloten met een (klein) positief saldo. De afdeling Den Haag kan het nog steeds stellen zonder bijdrage van het hoofdbestuur en het streven is om dit zo te houden. Gezien de toch stijgende kosten moet afgewacht worden of dit lukt. De samenstelling van het bestuur is in 2015 niet gewijzigd en bestaat uit vier personen. Paul Muré (voorzitter)

AFDELING DRECHTSTEDEN

In 2015 zijn er evenals in de voorgaande jaren negen bijeenkomsten gehouden. In totaal hebben 154 betalende leden de bijeenkomsten bezocht. Dit aantal is inclusief het bestuur. Voor de regiobijeenkomst is het bestuur op bezoek geweest bij de afdeling Modelbouw in Den Haag. Het was een nuttige en gezellige bijeenkomst waarin ideeën werden uitgewisseld.

Uit financieel oogpunt was 2015 geen succesvol jaar. Het eigen vermogen is verdampt en het jaar 2015 is afgesloten met een klein negatief saldo. De afdeling heeft jarenlang kunnen interen op het eigen vermogen. De jaarlijkse bijdrage van het hoofdbestuur kon beperkt blijven tot € 200. Het punt is nu bereikt dat het boekjaar 2015 een negatief eigen vermogen laat zien. Er zijn hiervoor diverse oorzaken aan te wijzen, waaronder de kosten voor het beschikken over een eigen bankrekening. Vanwege het beperkte gebruik hebben we de rekening per 1 januari 2016 laten vervallen. We beschikken nu alleen nog over een kas. In het verleden hadden we overlopende posten naar het nieuwe boekjaar zoals zaalhuur en declaraties. Het was nu mogelijk om deze kosten te boeken in het jaar waarop ze betrekking hebben. Dit betekent dat 2015 een grotere uitgave laat zien dan voorgaande jaren. Het neemt niet weg dat de exploitatie over meerdere jaren een tekort laat zien. Het bestuur van de afdeling is dan ook van plan om in het nieuwe seizoen 2016/2017 de eigen bijdrage voor het bijwonen van de afdelingsavonden te verhogen van € 2,00 naar € 2,50 en doet een beroep op het hoofdbestuur om haar bijdrage te verhogen. In het afgelopen jaar zijn we wederom door de heer W. Verloop, kosten van de Andreaskerk, hartelijk ontvangen. Het aantal bezoekers laat wederom een toename zien. Dat is de reden om ons te blijven inzetten voor de continuïteit van onze afdeling.

Wim Reedijk (voorzitter); Hans Bos (secretaris)

AFDELING EEMLAND

Continuïteit is het handelsmerk van onze afdeling, reden bijeen te blijven komen op dezelfde plek als het jaar er voor. Er waren negen bijeenkomsten, waarvoor 219 bezoekers kwamen. Gemiddeld waren er zo'n 24 personen aanwezig, met uitschieters naar boven en beneden.

Namens het bestuur van de afdeling Eemland.
Gerard de Graaf

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Eemland in 2015

Datum	Spreeker	Onderwerp	Aantal bezoekers
8-01-15	Rob de Haan	Trams	21
12-02-15	Peter van der Vlist	Alles is verdwenen of veranderd	28
12-03-15	Mar de Klerk	Denemarken	30
9-04-15	Ad Kuiper	Grensgevallen	21
14-05-15	Koen Thevissen	IJzeren Rijn	25
10-09-15	Kees Bijl	Berlijn 1985	15
8-10-15	Paul Mure	Rail in de Randstad	17
12-11-15	René van den Broeke	Hoorn Medenblik	31
10-12-15	Gerard de Graaf, Peter Veldhoen	via Inistrië naar het Geriatrisches Pflegeheim	31

AFDELING 'T GOOI

De afdeling 't Gooi heeft een redelijk succesvol jaar achter de rug. Het programma was gevuld met prima presentatoren die met elkaar meer bezoekers trokken dan in 2014. Een belangrijke factor blijkt ook de sfeer te zijn. Veel bezoekers, waaronder ook verschillende niet-leden, komen al ruim van te voren op de bijeenkomsten af om in alle rust hun koffie, thee of wat anders te kunnen drinken. In de pauzes werkt de aanwezigheid van schaalpjes met kaas en chips sfeerverhogend. Evenals de aanwezigheid van Hedie als onze vaste hulp 'achter de bar'. Een kleine dip vormde het niet doorgaan van een bijeenkomst die was ingepland voor de Jongeren. Zij lieten het op een laat moment afweten. Dit werd ruimschoots goed gemaakt door Erwin Voorhaar die bereid was deze avond te vullen met Tram Toen en Nu. Een grote dip trad eind november op toen bleek dat een operatie van bestuursvoorzitter Adela Burger onbedoeld leidde tot veel onverwachte medische tegenvallers. Hierdoor miste zij de bijeenkomst van december 2015. Maar door de drie resterende bestuursleden kon de continuïteit worden gewaarborgd. (Inmiddels is Adela weer beter). Het bestuur is tevreden over de locatie in de nabijheid van het station Hilversum Sportpark en over de zaal-met-bar waarvan de afdeling gebruik kan maken. Het bestuur is tevens erg tevreden over de ondersteuning van de Internetdienst, van Sjoerd Bekhof, Bastiaan Luytjes en Theo Gramser die met hun verschillende communicatiemiddelen zorgden voor het attenderen van potentiële bezoekers op de bijeenkomsten van de afdeling. De afdeling zelf zorgde steeds voor een aankondiging in de Gooi- Eemlander / Hilversums Nieuws. Bestuur afdeling 't Gooi

AFDELING HART VAN BRABANT

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Hart van Brabant in 2015

Datum	Spreker	Onderwerp	Aantal bezoekers
27-1	Gerrit van Arendonk	Herinneringen aan de Benelux tourrail	10
24-2	Serge Hagoort	Beamer, dvd en dia meebrengavond	7
24-3	Paul Sturm	Spoorwegen in Engeland, jaren '70 en '80, verschillende types diesel-locomotieven, elektrische- en dieseltreinstellen	7
28-4	Rene Platjouw	Rhätische Bahn, Zwitserse spoorweg-maatschappij	12
26 mei	Bram Stelling	Stoomlocomotieven met de as indeling 2B en C in Pakistan en indrukken van een rondreis in 1987 in turbulente tijden	6
29-9	Pim Van der Kuijlen	Een NVBS-er op reis naar Frankrijk	12
20-10	Gerrit van Arendonk	Trein en tram in binnen en buitenland o.a. uit Duitsland, België	8
24-11	Serge Hagoort	Geschiedenis van de fotografie van spoor en tram en Motortrams uit jaren '50 en '60 van Rotterdamse Tramwegmaatschappij	5
15-12	Hans van Poll	Stoomtreinen in Engeland jaren '50 en '60, diaprojectie uit collectie Colour Rail	12

AFDELING KENNEMERLAND

Overzicht van het programma in 2015 en bezoekersaantallen.

Datum	Spreker	Onderwerp	Aantal bezoekers
14-1	F.v.d. Gragt	Sporen door Noord-Amerika van Oost naar West	13
11-2	R. Platjouw	Elektrische tram en trein in Indonesië	16
11-3	S. Bekhof	Een reis door Scandinavië, deel 2	13
8-4	J. v.d. Wal	Rails tussen de palmbomen	11
13-5	G.J. Binkhorst	Waar zou ik zijn zonder Britse tram en trein	10
9-9	K. Hoorn	Exotische en moderne trams in N-Afrika	8
14-10	M. Krans	Op reis door Alaska	12
11-11	W. Beukenkamp	De Haagse Buitenlijnen en de HTM 58	11
16-12	L. de Jong	British Railways Dieseljaren 1950-1970	10

De afdelingsavonden werden gehouden in Station Velserbosch van de “Vereniging Hoogovens Stoom”, met voorzieningen zoals koffie, thee en fris. Het is een plek met een “spoorse ambiance” waar je af en toe zit trillen op je stoel omdat er een staaltrein langs dendert.

Er is voldoende parkeergelegenheid aanwezig, nadeel is echter dat het Station niet met OV bereikbaar is. Daarom is er voor degenen die met OV komen een afhaalservice vanaf Station Beverwijk in het leven geroepen. Degenen die hier gebruik van willen maken kunnen dit melden aan het secretariaat, in de praktijk bevalt deze regeling goed en er wordt regelmatig gebruik van gemaakt.

De leden met e-mail werden per keer door de secretaris geïnformeerd over datum en onderwerp van de bijeenkomst.

2015 was voor de afdeling een triest jaar. Nadat we in september geen contact konden krijgen met onze penningmeester Hans de Goede, bleek hij na enig onderzoek, onverwacht en voor ons totaal onbekend, in juni te zijn overleden.

Zo lang er geen nieuwe penningmeester is, zal de secretaris het penningmeesterschap waarnemen.

De afdelingsavonden werden gemiddeld door 12 leden bezocht, een lichte daling als gevolg van diverse omstandigheden ten opzichte van 2014. We zullen het nodige in het werk stellen om het bezoekersaantal weer te laten stijgen.

Henk Booman, secretaris.

AFDELING MODELBOUW

Het jaar 2015 begon voor de afdeling Modelbouw op 5 januari 2015 met de nieuwjaarsreceptie. Het bestuur had voor de bezoekers voor een hapje en drankje gezorgd. Op 2 februari is de jaarvergadering gehouden om de bezoekers te informeren over het reilen en zeilen van de afdeling.

Er werden in 2015 in totaal 36 avonden gehouden. Deze zijn onderverdeeld in twaalf Rij & Praat avonden en 24 thema avonden.

Het aantal bezoekers is 805 geweest. Dit kan onderverdeeld worden in 489 NVBS leden en 316 andere bezoekers. Dit zijn 3 bezoekers minder dan in 2014.

Door de nieuw aangetreden bestuursleden zijn bij de afdeling Modelbouw extra avonden ingepland. Deze avonden zijn tussen het reguliere clubgebeuren door gehouden. Dit waren zelfwerkavonden, waarin thema's van de modelbouw centraal stonden.

- Enige thema's waren:
- onderhoud locomotieven,
 - inbouw verlichting in wagons,
 - ombouw van analoog naar digitaal,
 - het verouderen van gebouwen en rollend materieel
 - en het leren solderen.

De avonden zijn begeleid door onze eigen bezoekers, die ervaring hebben in de te behandelen onderwerpen. In totaal zijn er in het jaar 97 bezoekers geweest die deze werkavonden bezocht hebben

Vanuit de afdeling Modelbouw is op diverse manifestaties een helpende hand geboden bij de NVBS-stand. Met o.a. een rangeerbaantje en uitleg aan de kinderen, waarna ze een rangeerdiploma konden halen tijdens modelspoor gebeurtenissen.

Alfons Veeren (secretaris / plaatsvervangend voorzitter)

AFDELING NOORD-HOLLAND NOORD

De NVBS afdeling Noord-Holland Noord heeft een uitgebreid gebied ten noorden van de plaatsen Heemskerk en Zaanstad tot aan Den Helder met ongeveer 300 leden.

In 2015, het 39ste jaar van onze afdeling, bezocht onze trouwe schare leden de vijftien avonden met een gemiddelde van 28 bezoekers.

Dat was iets minder dan de 29 in 2014 (het zijn gemiddelden!).

Dinsdag 20 januari, met 'Spoorwegherinneringen op foto en film' van Kees van de Meene en 12 mei, met 'Spoorwegen in Nederland in de tweede helft van de vorige eeuw' van Roef Ankersmit, waren de drukste avonden in 2015.

Op 7 juli was er een zomerexcursie naar de Bijenstal in Opperdoes alwaar we de LGB-baan, met Duits/Zwitsers landschap, en de nieuwe Westfriese baan in H0 hebben bekeken.

Ook waren enige leden present op de Noord-Hollandse modelspoordagen in de openbare scholengemeenschap Willem Blauw in Alkmaar om de NVBS P&R afdeling te ondersteunen om de vereniging en onze afdeling naamsbekendheid te geven.

In september kregen we van Hotel-Restaurant de Keizerskroon de mededeling dat we een andere locatie moesten gaan zoeken welke wij hebben gevonden hebben in de stationsrestaurant van de Museumstoomtram Hoorn-Medemblik.

Deze locatie is zowel met de auto als het openbaar vervoer zeer goed bereikbaar. Het NS station is aan de overzijde via de loopbrug (lift aanwezig) en voor de auto is het op de P&R parkeerplaats gratis parkeren.

Jan Beers (Secretaris)

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Noord-Holland Noord in 2015

Datum	Spreker	Onderwerp	Aantal bezoekers
20-01	Kees van de Meene	Spoorherinneringen op foto en film	38
10-02	Jan Noorlander	Jaaroverzicht 2014, Nederland en daarbuiten	37
03-03	Maarten van der Velden	Kraskras per spoor door Oostenrijk	26
24-03	De leden	Modelbouwavond	17
14-04	De leden	Afdelingsledenvergadering	23
12-05	Roef Ankersmit	Spoorwegen in Nederland in de tweede helft van de vorige eeuw	38
09-06	Gerrit Nieuwenhuis	Sporend in en om Wenen	24
07-07	De Bijenstal		
	Opferdoes	Zomerexcursie	17
04-08	Coen Thevissen	IJzeren Rijn	30
01-09	Peter Doove	De Duitse Waddeneilanden	21
29-09	De leden	Dia/Digi meebrengavond	32
20-10	Hans van Lith	Sporen in oorlogstijd	32
10-11	Erwin Voorhaar	Tram, toen en nu	27
01-12	Hans Altena		
	en Hans Elzinga	Mijn internetalbum	32
22-12	Riets en Michiel Krans	Op reis door Alaska	26

AFDELING NOORD

De Afdeling Noord van de NVBS omvat de provincies Groningen, Friesland, Drenthe en het gedeelte van Overijssel ten noorden van de (voormalige) Dedemsvaart. Om de reistijden en de kosten voor de wijd verspreid wonende leden in het gebied zo laag mogelijk te houden vinden de bijeenkomsten op verschillende locaties plaats. Gemiddeld aantal bezoekers per plaats was:

Meppel 20
Buitenpost 23
Leeuwarden 24
Coevorden 18

Een totaal gemiddelde van 21 bezoekers per bijeenkomst. Net als in de voorafgaande jaren kan de afdeling bogen op een trouwe kern van leden die de bijeenkomsten bezoeken, ondanks de vaak aanzienlijke afstanden.

Op zaterdag 16 mei zijn we met een groep mensen onder leiding van twee van onze eigen leden naar Duitsland geweest. Daar hebben we Norden, Emden, en Emden Aussenhafen bezocht.

De bestuurssamenstelling is nu:

Pieter Bosch: Voorzitter
Nico Kunnekes: Secretaris
Pieter Wemelsfelder: Penningmeester
Gert Jan Bleeker: Algemeen lid
Manuel Draijer: Algemeen lid

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Noord in 2015

Datum	Spreker	Onderwerp	Aantal bezoekers
10-01	Marco Moerland	Guilty Tickets	18
14-02	Cor de Vos	Tsjechië en Bosnië	31
14-03	Patrick Berger	Dubbeldekkers Europa	30
19-03	Jaap Veen	Duits Lokaalspoor	23
11-04	Otto Dijkstra	Arnhem	10
09-03	Peter Westmijze	Dampfbahn Furka Bergstrecke	22
13-06	Gert Jan Bleeker en leden van Afd. Noord		
		Plandampf verslag 2014	18
19-09	Geen	Meebrengmiddag	14
10-10	Ernst van Gulden	Moermansk en Nikkel	32
15-10	Ruud Kohlen	Winterwonderen lapland	12
14-11	Jaap Veen	Oostenrijks smalspoor	24
12-12	Henk van Joolen	Spoorzoeken	25

De bijeenkomsten werden als gebruikelijk in de plaatselijke en regionale media, via de bekende e-mailadressen van de leden en via onze Facebook pagina bekend gemaakt. Tevens hebben wij een aantal exemplaren van ons programmaboekje neergelegd in NVBS Centraal en bij naburige afdelingen.

Het ledenaantal is in 2015 nagenoeg hetzelfde gebleven. Daar er leden door overlijden of opzegging afvallen en er aan de andere kant nieuwe leden bijkomen telt Afdeling Noord nu rond de 370 leden.

Aan deze leden is het jaarprogramma voor 2016 toegezonden.

Nico Kunnekes (secretaris)

AFDELING OOST

De afdeling Oost is een actieve afdeling. In het voorjaar hebben we geprobeerd een excursie naar het in aanbouw zijnde station in Arnhem te organiseren. Op het laatste moment ging het niet door omdat de aannemer geen moment kon missen en het ook niet veilig genoeg vond.

Voor de zaal waarin we bij elkaar komen hebben we geïnvesteerd in een geluidsinstallatie voor de spreker en eventueel een laptop met een film. We hebben gekozen voor een draagbaar systeem, dat wil zeggen een draagbare microfoon voor de spreker en een versjuwbare ghettoblaster voor het geluid: een Aula Soundstorm. Een grote verbetering voor de verstaanbaarheid achter in de zaal.

Aula had letterlijk iets flitsends bedacht voor de Soundstorm: fel oplichtende blauwe flitsen opzij uit de luidsprekers. Ze hadden daarbij waarschijnlijk een disco in gedachten, niet een verduisterde zaal met een beamer presentatie... Gelukkig was er met wat zwart duct-tape wat aan te doen.

Klaas Wielinga (secretaris)

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Oost in 2015

Datum	Spreker	Onderwerp	Aantal bezoekers
7-1	Ton Pruissen	Smalspoorstoom in de Harz	55
4-2	Peter Bouman	Hoge-snelheidslijnen	43
4-3	Hans van Lith	Spoorwegen in oorlogstijd	40
1-4	Jaap Veen	De stoomtram Zwolle – Blokzijl	32
6-5	Gerrit Nieuwenhuis	De Betuweroute	41
2-9	Patrick Berger	80 jaar dubbeldekkers	29
7-10	Bert van Raaij	De Belgische tram nu en toen	30
4-11	Frits van der Gragt	Noord-Amerika van oost naar west 1	34
2-12	Albert Koch	Onderhoud aan treinen	35

AFDELING OOST-BRABANT

Er zijn over het verslagjaar 2015 geen bijzondere zaken te melden. Er werd zoals gebruikelijk tien maal een afdelingsbijeenkomst gehouden, met twee maal een diaprogramma, zes maal een beamerpresentatie en twee maal een programma met een combinatie van beide technieken. Zeven keer werd het programma verzorgd door een spreker van buiten de afdeling. Dit betekende weer een flinke uitgave aan reiskostenvergoedingen. Daarentegen liet de beheerder van de zaal weten dat ondanks de gestegen consumptieprijzen en vaste lasten, de zaalhuur ongewijzigd bleef.

Bert van Diepen (secretaris)

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Oost-Brabant in 2015

Datum	Spreker	Onderwerp	Aantal bezoekers
16-1	Bram Stelling	Stoom in Pakistan	15
20-2	John Krijgsman	Raifotografie in Rotterdam e.o.	12
20-3	Maarten van der Velden	Kraskras per spoor door Oostenrijk	15
17-4	René Platjouw	Tram en elektrische trein in Indonesië	15
08-5	Geert Wessels / Thijs de la Vieter / Rinse Kooiman		
		Jaaroverzicht 2014	15
19-6	Peter Doove	De Duitse Waddeneilanden	14
11-9	Carel Neijenhuisen	50 jaar NVBS-lid	15
16-10	Frans Stuurman	De tram naar Oostvoorne	18
20-11	Hans van Lith	Spoorwegen in oorlogstijd	19
18-12	Diverse leden	Meebrengavond	12

AFDELING RIJNLAND

Net als vorig jaar waren er weer tien bijeenkomsten in de Alettahof te Voorschoten. Aan de eisen die het hoofdbestuur dit jaar als richtlijn voor de afdelingen heeft laten weten, voldoen wij geheel. De zaal beschikt over een bar, is uitstekend automatisch verduisterbaar en heeft een goed en groot projectiescherm. Eén spreker vertrouwde ons toe dat zijn film hier wel het mooist op het doek verscheen met verwijzing naar zijn vele vertoningen elders. Gezien ons financieel aandeel in dit scherm mogen wij de geluidsinstallatie zonder extra kosten gebruiken. Uiteraard moeten wij voor de zaal wel een marktconforme prijs betalen.

De bezoekerscijfers zijn dit jaar uitermate grilloos te noemen. Zonder de bestuursleden was het minimum 17 en het maximum 85. Totaal ten opzichte van vorig jaar is nog een stijging waar te nemen van 7% naar een gemiddelde van veertig bezoekers per avond. Dit is weer een verbetering en een record voor de afdeling. Opgemerkt dient te worden dat de lage getallen samenvielen met goede voetbalavonden, en één zelfs in combinatie met erg slecht weer.

De programmering, kent twee min of meer vaste avonden, dat zijn het RTA-journaal en een NZH of HTM onderwerp. Dit laatste trekt ook altijd bezoekers uit de omgeving, die geen lid zijn. Deze betalen een hogere toegangsprijs (€ 3,50) waardoor leden in het voordeel zijn. Ook helpen ze met die opslag tot een rendabele exploitatie te komen en de prijs voor leden op € 2,50 te houden. Wij blijven streven naar een zo gevarieerd mogelijk aanbod met een zo hoog mogelijke kwaliteit, waarbij minder actuele onderwerpen niet geschuwd worden

De herinneringsmail aan onze vaste bezoekers wordt zeer op prijs gesteld en reduceert het "vergeten van een avond" . De mail wordt ook gebruikt voor een uitgebreidere aanbeveling van het onderwerp en of het doorgeven van wijzigingen. Als aandachts-trekker werd in 2015 ook gebruik gemaakt van de NVBS-banners op Somda.

Als er tegelijkertijd meer banners zijn, is het tegenkomen van de "eigen" banner een soort Russische roulette. Het aantal extra bezoekers van deze acties wordt op vier tot tien geschat.

Het belang van aankondiging van onze programma's in OdR en op de NVBS-site is duidelijk. Hierdoor kunnen we ook bezoekers van buiten het afdelingsgebied begroeten. Geregelde aankondiging in de buurtbladen van Katwijk, Leiden en Voorschoten en Wassenaar werd voortgezet en levert altijd een aantal extra bezoekers op. We konden dit jaar met enige winst afsluiten. Een goede reden om de eerste avond in 2016 opnieuw onze bezoekers met gratis koffie of thee te verwelkomen.

De bestuurssamenstelling en de taakverdeling is hetzelfde gebleven en de leden doen dit nog steeds met plezier. De samenwerking met de dichtbij gelegen afdeling Den Haag is prima, waarbij het - in de clusterbijeenkomsten afgesproken - verwijzen naar elkaars programma's werd voortgezet.

Karel Hoorn (secretaris)

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Rijnland in 2015

Datum	Spreker	Onderwerp	Aantal bezoekers
21 jan	RTA team, Amsterdam	2014 op rails, digitaal jaaroverzicht	40
18 feb	Ton Pruissen	Stoom onder de Rode Ster	47
18 mrt	Ruud Kohlen	Winterwonderland Lapland	42
15 apr	Karel Hoorn (vervanging)	Onbekend Noord-Korea	34
20 mei	Bestuur Rijnland, Cock Koelewijn	HZH-filmavond met onbekend materiaal uit het NVBS-archief	85
17 jun	Hans van Lith	Spoorwegen in oorlogstijd	29
16 sep	Peter van der Vlist	Alles is verdwenen of veranderd	28
21 okt	Ernst van Gulden	Leven langs het spoor in Vietnam	17
18 nov	Ton Pruissen	Dampf zu Ulbrichts Zeiten	41
16 dec	RTA team	Klankbeeld railvervoer Amsterdam in het interbellum (1918-1940)	32

AFDELING ROTTERDAM

In 2015 heeft de afdeling Rotterdam tien verenigingsavonden gehouden. Naast de negen bijeenkomsten in de Prinsekirk is ten huize van één der leden een huiskamerbijeenkomst gehouden.

Hiernaast staande aantallen zijn inclusief de aanwezige bestuursleden. Gemiddeld dus

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Rotterdam in 2015

Datum	Spreker	Onderwerp	Aantal bezoekers
8-1	Marco Moerland	Toen en Thans	37
12-2	Bert van Raaij	Belgische trams heden en verleden	25
12-3	Edwin Voorhaar	Railreis midden Engeland	33
9-4	Maurits van den Toorn	150 jaar tram in Den Haag	29
7-5	Kees Bijl	Berlijn rond 1985	39
18-6	Huiskamerbijeenkomst	Meebrenghavond	(minimum)14
10-9	Frans Stuurman	R.T.M.	25
8-10	Peter van der Vlist	Veranderd Nederland	25
12-11	Patrick Berger	Dubbeldekkers	21
10-12	Maarten van der Veldens	Kraskras per poort door Oostenrijk	26

ruim 27 bezoekers per avond. De dalende trend van 2014 is sterk omgebogen; we kregen bijna 38% meer bezoekers dan in 2014. We blijven ons inspannen het aantal bezoekers te vergroten, maar merken ook dat de maximum capaciteit van onze huidige locatie bijna bereikt is.

De bezoekersaantallen waren ook in 2015 nog onvoldoende voor een sluitende begroting. We ontvingen € 521,- subsidie van het Hoofdbestuur.

Om de bezoekersaantallen te vergroten houden wij bij de programmering rekening met de voorkeur van de vaste bezoekers, zonder de diversiteit van het aanbod uit het oog te verliezen. Wij hebben in 2014 een nieuwe bezoekersregistratie opgezet; naar verwachting levert dit meer inzicht op in de voorkeuren van de bezoekers.

Aan de reguliere bezoekers sturen we kort voor elke verenigingsavond een herinnerings-e-mail. Sinds 2015 sturen wij ook aan de overige NVBS-leden in de regio een uitnodiging. Verder informeren we onze leden via de diverse (sociale) media zoals Facebook, Somda en Radio Rijnmond. Het levert ons nieuwe bezoekers op en wij gaan hiermee door.

De afdeling Rotterdam wil meer aandacht besteden aan het sociale aspect van de verenigings-avonden. In het kader van onze zoektocht naar een nieuwe locatie hebben we onze reguliere bezoekers niet alleen gevraagd welk soort locatie de voorkeur heeft, maar ook gevraagd wat aan het sociale aspect kan bijdragen. Belangrijkste uitkomst van deze enquête is dat:

- verhoging van de toegangsprijs en de prijzen van consumpties geen belemmering vormt bij de keuze van een nieuwe locatie;
- de mogelijkheid om vóór de presentatie en in de pauze op een prettige plek bij te kunnen praten als meerwaarde wordt gezien;
- de bereikbaarheid per openbaar vervoer zeer belangrijk is, de autobereikbaarheid is daarentegen geen wezenlijke issue;
- de kwaliteit van projectie en het klimaat in de zaal van belang zijn voor een goede beleving.

Bij onze zoektocht naar een eventuele nieuwe locatie zullen we veel aandacht besteden aan deze aspecten. We streven ernaar om in het voorjaar van 2016 een goede keuze te maken.

Om nieuwe bezoekers te trekken willen we ons aanbod diversificeren. In 2016 organiseren we een speciale Zwitserland avond. Vergezeld van passende muziek en onder het genot van lekkere hapjes zullen de door de leden ingestuurde en door het bestuur geselecteerde en gerangschikte foto's worden geprojecteerd. Daarnaast besteden we aandacht aan regionale onderwerpen, omdat deze zowel bij vaste bezoekers als bij andere geïnteresseerden een goede belangstelling trekken. Tot slot merken we dat de eerste september-bijeenkomst vaker minder goed bezocht wordt omdat een aantal (vaste) bezoekers dan nog met vakantie is. Om die reden verplaatsen we die avond van de tweede naar de derde donderdag van de maand.

Richard van Rijn (secretaris)

AFDELING TWENTE

Zowel de allereerste als de allerlaatste NVBS activiteit in het jaar 2015 werd door de NVBS Afdeling Twente georganiseerd: tijdens onze Nieuwjaarsbijeenkomst op vrijdag 2 januari 2015 verzorgde een aantal bezoekers korte presentaties over gevarieerde spoorse onderwerpen, terwijl we op woensdag 30 december het jaar in gepaste sfeer hebben afgesloten met een Oudejaarsbijeenkomst met lekkere oliebolletjes als traktatie. Ook deze avond gaven bezoekers en presentatoren een aantal korte presentaties. Door het gevarieerde karakter vielen deze avonden erg in de smaak bij onze bezoekers.

In samenwerking met de NVBS Bibliotheek in NVBS Centraal was op beide avonden een aantal toepasselijke boeken en DVD's uit de NVBS Bibliotheek aanwezig welke door de

bezoekers ter plekke geleend konden worden en geretourneerd op een volgende afdelingsbijeenkomst. Tijdens onze Nieuwjaarsbijeenkomst 2015 werd Roef Ankersmit uit Holten na afloop van zijn presentatie over inter-

nationale treinen via Twente tot zijn verrassing gehuldigd vanwege zijn 60-jarig lidmaatschap van de NVBS: hij ontving de NVBS draagspeld, een brief met felicitaties van NVBS-voorzitter Maikel Rörík, een cadeaubon voor de NVBS Winkel in Amersfoort en een mooie bos bloemen. Tijdens de bijeenkomst op 18 februari werd aftredend bestuurslid Henk van Losser bedankt voor zijn bijdrage en inzet als penningmeester gedurende de periode 2005-2015. Henk was ook afdelingsvoorzitter van 2005 tot 2012. Als blijk van waardering ontving hij een kadobon voor de NVBS Winkel en een persoonlijke mok met bedanktekst. Diezelfde avond werd Dennis te Dorsthorst benoemd als nieuwe penningmeester, terwijl ter versterking van het afdelingsbestuur Clemens Appelman is toegetreden als algemeen bestuurslid. Na de enthousiaste reacties op onze afdelingsexcursie in 2014 zijn we in 2015 ook aan de slag gegaan met het organiseren van afdelingsuitstapjes. Op donderdag-avond 26 februari organiseerden we een gratis mini-excursie naar de fraaie "Zuiderspoor" modelbaan van Albert Platvoet in de kelder van modelbouwwinkel "Pijp-lines" in Enschede. Het Zuiderspoor is het spoortraject dat van 1903 tot 1975 het station Enschede-Zuid verbond met station Broekheurne. Het was het Nederlandse deel van het "kolenspoor" naar het Duitse Ahaus. Al ruim tien jaar bouwt Albert Platvoet aan zijn modelbaan waarop de geschiedenis van het Zuiderspoor tot leven wordt gebracht. Zie ook www.zuiderspoor.nl. Onder de 28 deelnemers was ook Erikjan Sachse aanwezig om samen met Albert een toelichting bij de modelbaan en de vele aanwezige historische foto's te geven. Erikjan had in 2014 en bij de Nieuwjaarsbijeenkomst 2015 een presentatie verzorgd over de spoorwegen in Enschede, en behandelde aan de hand

van de modelbaan de geschiedenis van het Zuiderspoor. Op zaterdag 2 mei ging een grote groep van 58 grotendeels Twentse spoorweg-liefhebbers per trein vanaf Enschede en Gronau op stap voor een gezellige en geslaagde afdelingsexcursie naar Düsseldorf en Wuppertal. Mede dankzij het prachtige weer hebben de deelnemers geweldig van deze dag genoten! In Düsseldorf maakten we op de luchthaven een rit met de SkyTrain monorail en een tramrit naar het Hauptbahnhof. In Wuppertal was er uitgebreid gelegenheid om de wereldberoemde Schwebebahn te verkennen en te fotograferen. Bij aankomst in Wuppertal-Oberbarmen maakten we deze groepsfoto met alle deelnemers, terwijl op de achtergrond GTW72 nr.11 aan de Schwebebahn passeert:

Het gemiddeld aantal bezoekers is in 2015 zeer licht gestegen: van 45 in 2014 naar 45 in 2015. Het aantal bezoekers blijft dus stabiel op dit aanzienlijke niveau; ook stijgt geleidelijk het aantal jongere spoorweg-hobbyisten dat onze avonden bezoekt. De hoge bezoekersaantallen

geven ons de speelruimte om bij de samenstelling van ons jaarprogramma ervoor te kiezen om af en toe ook een onderwerp te programmeren dat naar verwachting op wat minder belangstelling bij onze bezoekers kan rekenen, zoals bijvoorbeeld een tramprogramma. Maar de mensen die wél aanwezig waren bij de bijeenkomst in november over Belgische trams genoten volop van een prachtige rondreis door België langs verdwenen en bestaande tramlijnen. Gezien de positieve reacties gaan we ook in de komende jaren vaker een aansprekende presentatie over trams inplannen. Onze afdelingsactiviteiten worden ondermeer aangekondigd via onze maandelijkse Afdelingsnieuwsbrief, waarvoor we bij elke bijeenkomst de emailadressen van onze nieuwe bezoekers registreren via de presentielijst. Daarnaast kondigen we onze activiteiten aan op onze Facebook pagina NVBS.Twente waarop we ook regionale spoorse nieuwsberichten plaatsen en actuele tips voor bijvoorbeeld bijzondere ritten en spoorwegfoto's uit de regio Twente delen. Het aantal likers van onze Facebook pagina NVBS.Twente is in 2015 gestegen van 130 naar 255. Voor het bekijken van deze pagina heeft men geen Facebook account nodig. Voor de komende jaren hopen we dat we elke maand in onze prachtige locatie in Hengelo vele (Twentse) spoor- en tramliefhebbers mogen blijven verwelkomen bij onze gezellige en informatieve bijeenkomsten. De sprekers die vaak een verre reis naar Twente ondernemen zijn daar ook zeker erg blij mee!

Ronald Boers(voorzitter/secretaris)

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Twente in 2015

Datum	Spreker	Onderwerp	Aantal bezoekers
21 jan	Ton Pruissen (Delft)	Kinderen van George Stephenson (DVD-film)	81
18 feb	Daan Viergever (Zetten) en Ed Janssen (Hemmen)	NS-Dieselvijsen van 1940 tot 1974	48
18 mrt	Erwin Voorhaar (Hilversum)	Op railreis door Midden-Engeland	41
15 apr	Roef Ankersmit (Holten) m.m.v. Ronald Boers	Spoorwegen in Nederland in de tweede helft van de vorige eeuw	57
20 mei	Gerrit Nieuwenhuis (Leerdam)	Door Lapland en langs de fjorden van Stockholm naar Oslo	53
17 jun	De bezoekers zelf	Foto/Video meeneemavond	32
16 sepr	Sjoerd Bekhof (Amersfoort)	Treinen rond de Pyreneeën	37
21 oktr	Hans Bikker (Hilversum)	Jubilea bij de Rhätische Bahn in Zwitserland (dia-overvloe)	53
18 novr	Bert van Raaij (Amsterdam)	Belgische trams, heden en verleden	31
16 dec	Cor de Vos (Zwolle)	Per trein door Laos, Thailand en Maleisië naar Singapore (dia-overvloe)	32
30 dec	De bezoekers zelf	Oudejaarsbijeenkomst en foto/video varia avond	42

AFDELING UTRECHT

Het jaar 2015 is voor de NVBS afdeling Utrecht een mooi jaar om op terug te kijken. Er werden acht afdelingsavonden georganiseerd, die door een wisselend aantal bezoekers bezocht werden. Uit het overzicht komt een gemiddeld bezoekersaantal van 17.

De locatie waar de afdeling Utrecht op dit moment bij elkaar komt, staat nog steeds op de nominatie gesloopt te worden. De te fuseren kerken in Bilthoven willen een

gezamenlijke kerk gaan gebruiken en de locatie waar wij nu bij elkaar komen afstoten. Voor de eerste helft van 2016 staan de afdelingsavonden in Bilthoven gepland. Over een nieuwe locatie zijn de eerste contacten gelegd. Het bestuur van de afdeling bestaat op dit moment uit Peter Doove. We zijn dus dringend op zoek naar versterking in de persoon van een penningmeester, een secretaris of een nieuwe voorzitter.

Peter Doove (voorzitter, secretaris en penningmeester)

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Utrecht in 2015

Datum	Spreker	Onderwerp	Aantal bezoekers
5-1	Jaarvergadering en meebrengavond		10
2-2			
	Railtheater		
	Amsterdam	Jaaroverzicht	21
2-3	Bert van Raay	Belgische trams	15
13-4	Wessels, Lavieter en Koolman	Railjournaal	25
11-5	Peter Doove	Wadden en Ostfriesland	18
2-10	S. Dierdorp en L. de Jong	BR-diesels	14
2-11	Gerrit Nieuwenhuis	Door Lapland naar Oslo	18
7-12	Peter Doove	Mecklenburg-Vorpommern	17

AFDELING ZEELAND

De afdeling Zeeland heeft in 2015 9 bijeenkomsten gehouden met gemiddeld 13 bezoekers, wat een lichte stijging (1) is ten opzichte van het gemiddelde over 2014. Op 21 en 22 februari 2015 was de NVBS, namens de afdeling Zeeland, weer vertegenwoordigd op de Modelbouwshow in de Zeelandhallen te Goes. Vele bezoekers konden (hernieuwd) kennismaken met de NVBS en met de mogelijkheden die er binnen de vereniging aanwezig zijn, wat in enkele gevallen heeft geleid tot spontane aanmelding als lid. Tijdens de Modelbouwshow is ook het programma van de afdeling Zeeland onder de aandacht gebracht. Ook is het programma bij een plaatselijke modelspoorwinkel neergelegd, bij modelspoorruilbeurzen in de omgeving en is bekendheid aan de bijeenkomsten gegeven via de internetpagina van de plaatselijke weekkrant. De afdeling Zeeland telt 45 leden (2015) waarvan gemiddeld zo'n 25% de avonden bezoekt. De opkomst is onder andere afhankelijk van het onderwerp, de weersomstandigheden en het beslag op de agenda's van onze bezoekers. Hieronder de onderwerpen, sprekers en aantal bezoekers per avond in 2015.

Dënis Baarends (voorzitter)

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Zeeland in 2015

Datum	Spreker	Onderwerp	Aantal bezoekers
9-1	Frans Blanker	Innotrans en omstreken	10
6-2	Ambrosius Baanders	La grande vitesse Française	12
20-3	Paul Sturm	British Rail in Blue livery	12
17-4	Bram Stelling	Van Moskou naar China	15
8-5	Hans van Lith	Spoorwegen in oorlogstijd	11
18-9	Diverse sprekers	Digitale (dia-) meebreng avond	11
9-10	Jan Strooband	Dresden en omstreken	14
20-11	Riets en Michiel Krans	Op reis door Alaska	12
11-12	Meindert Mulder	NS in de 2e helft van de jaren '80	21

AFDELING ZUID-LIMBURG

Algemeen mag worden vastgesteld dat het aantal bezoekers een kleine stijging van leden, geïnteresseerden en introducees voor de bijeenkomsten toont. Met een gemiddelde van veertien personen per bijeenkomst moet nog steeds worden vastgesteld dat hier eigenlijk over de harde kern binnen de afdeling sprake is. Ook op uitnodiging weten enkele introducees de weg naar het station in Schin op Geul te vinden. Door goed aan de weg te timmeren met een eigen digitale nieuwsbrief met de aankondigingen van de presentaties - en niet alleen op de agenda's van "Op de Rails" en de website NVBS - heeft ook een aantal leden die jaren niet naar een afdelings-

bijeenkomst geweest waren de weg weer weten te vinden. Het afgelopen jaar spreken wij ook over een paar belangstellenden die het interessant vonden een afdelings-bijeenkomst bij te wonen! Verheugend is dat drie belangstellenden in het afgelopen jaar lid geworden zijn van NVBS.

Het beleid van het Afdelingsbestuur is erop gericht belangstellenden blijvend te stimuleren de afdelingsbijeenkomsten te bezoeken. Het vergroten van de bekendheid blijft nog steeds overeindom het bezoekersaantal te testimuleren. Dit thema was in een discussienota in de stafvergadering van november aan de orde en ook hoe NVBS zich beter naar buiten toe kan presenteren. Dit is ook aan de leden voorgelegd. De bevindingen hier over zijn aan het Hoofdbestuur kenbaar gemaakt. Goede presentatoren blijken stimulerend op het bezoekersaantal te werken. Dankzij de kostenvergoeding is de reis naar Zuid- Limburg geen bezwaar meer.Een overnachting is mogelijk dankzij de gastvrijheid van onze trouwe leden van de afdeling, Jan en Marjo Roos in Sittard.

Een goede presentatie levert veel meer bezoekers op leert de ervaring. Positief is zeer zeker dat we ook kunnen rekenen op vaste presentatoren die dat zeker inzien en de afdeling mede door vriendschappelijke betrekkingen een warm hart toe dragen! Behalve de maanden juli en augustus, waarbij geen afdelingsbijeenkomsten georganiseerd worden, hebben er in het afgelopen jaar tien plaats gevonden. In principe vindt de afdelingsbijeenkomst plaats op de tweede vrijdagavond van de maand. Het afdelingsbestuur kan hiervan onder bepaalde omstandigheden afwijken, gelet op feestdagen en carnaval

Ten opzichte van de eigen gesorteerde ledenlijst welke het gebied tussen Maastricht en Roermond aangeeft met ruim 110 leden kan worden vastgesteld worden dat amper 10% van die groep leden de afdelingsbijeenkomsten bezoekt. Algemeen is bekend dat de oorzaak gezocht moet worden in de vergrijzing van de leden en de verzadiging van het aanbod door de media, internet en ook door favoriete tv- uitzendingen zowel in binnen- en buitenland. Het afdelingsbestuur heeft de afgelopen tijd niet actieve leden zoals hier boven omschreven benaderd om opnieuw de weg naar Schin op Geul te vinden.

De afdeling Zuid Limburg beschikt over een sfeervolle spoorse locatie: het station Schin op Geul en dat het echtpaar Sef (voorzitter) en Mario Rameckers zelf exploiteert en waar zij ook zelf wonen.

De afdelingsleiding beschikt over de meest geavanceerde apparatuur inclusief videoscherm om ter plaatse prima digitale videopresentaties aan te bieden. De afgelopen periode leert ons ook dat bewegende beelden veel meer indruk maken op het voorstellingsvermogen van de bezoekers.

Hierbij trekken ook andere dat andere goed voorbereide digitale presentaties opvallend meer bezoekers. Het gevoel van "een echte NVBS-Afdelingsbijeenkomst" komt dan weer terug! Behalve het eigen verenigingsblad "Op de Rails" en de website nvbs.com waar de aankondigingen worden geplaatst informeert de secretaris via de afdelings-nieuwsbrief over andere activiteiten en tips voor de spoorweggeïnteresseerden, die geen lid zijn van NVBS en mede langs deze weg op de hoogte gesteld worden van de afdelingsbijeenkomsten. Voorzitter en cineast Sef Rameckers doet er steeds in december op eigen initiatief samen met zijn echtgenote Marjo een schepje boven op, met een hapje en een drankje. De bijeenkomsten van het afgelopen jaar worden daar mee feestelijk afgesloten!

Algemeen, een verenigingsjaar waarin kan worden vastgesteld dat de belangstelling voor de afdelingsbijeenkomsten van de NVBS weer in stijgende lijn is en langzaam groeit!

Henk Dam (secretaris)

Overzicht bezoekersaantallen van de afdeling Zuid-Limburg in 2015

Datum	Spreker	Onderwerp	Aantal bezoekers
09-01	Ton Stevenhagen	Rondje Zuid Limburg	19
		In de jaren '70	
20-02	Bram Stelling	Stoom in Pakistan, 1987	8
13 -03	Raymond v.d. Hoven	Per trein door Australië in 2002	4
10-04	Hans Bikker	De Rhätische Bahn	11
		door de jaren heen	
12-6	Jan Willem Oosting	Spoortijden en Stations	11
11-9	Ronnie Beijers	Goederenvervoer in	17
		en rond Zuid Limburg	
9-10	Roef Ankersmit	Spoorwegen in Nederland	17
		(1955-1970) 50 jaar geleden	
13-11	Niek Bessems	Vapor Vobiscum	12
		(De St?oom zij met ons)	
11-12	Sef Rameckers	SBB Historic met de Krokodil naar Zweden	18

AFDELING ZWOLLE

2015 was het tweede volledige afdelingsjaar in het Denksportcentrum Zwolle. We voelen ons er goed thuis en vaak blijft een aantal bezoekers nog napraten aan de bar. Ook de clusterbijeenkomst Noord-Oost hebben we hier gehouden. Dit jaar mochten wij 340 bezoekers verwelkomen, een stijging van 35 en bijna gelijk aan de vorige stijging. De afdeling Zwolle houdt tien bijeenkomsten waarvan twee DHZ: de Meeneem-Avond en de Vakantie-Varia-Avond. Deze trokken iets minder bezoekers dan het voorgaande jaar. Roef Ankersmit heeft revanche genomen op zijn spoorbroeder Kees van de Meene en overtrof met 50 bezoekers de 42 die Kees een jaar eerder wist te trekken. In volgorde zaten Cor de Vos, Bastiaan Luytjes, John Krijgsman en Sjoerd Bekhof met gemiddeld 39 aardig in de buurt.

Brian Veltman (secretaris)

Overzicht van de bezoekersaantallen van de NVBS Afdeling Zwolle in 2015

Datum	Spreeker	Onderwerp	Aantal bezoekers
14-jan	Cor de Vos	Per trein door de voormalige Sovjet Republieken	41
11-feb	Diverse	Meeneem-avond	29
11-mrt	Erick Bomhof	Film presentatie in HD	28
8-apr	John Krijgsman	Railfotografie in REO (Rotterdam En Omstreken) 1970 - 2010	39
13-mei	Hans Krijnen	Australië; Melbourne en Adelaide	23
10-jun	Sjoerd Bekhof	Treinen rond de Pyreneeën	37
9-sep	Diverse	Vakantie-varia-avond	28
14-okt	Bastiaan Luytjes	Wegwijs in Engeland	40
11-nov	Huig van der Marel	Station Arnhem van 1845 tot en met de laatste verbouwing	25
9-dec	Roef Ankersmit	Spoorwegen in Nederland in de tweede helft van de vorige eeuw	50

8. Jaarverslagen van de diensten en commissies

NVBS winkel

Algemeen

Hoewel de dalende boekverkoop landelijk op een keerpunt is gekomen, is dat bij ons (nog) niet merkbaar. De omzet daalde ten opzichte van 2014 met 18,5 % Als we de daling corrigeren voor de extra verkoop tijdens de Spoorparade-dagen dan is de daling ruim 6 %. Het positieve resultaat daalde met ruim 20% maar daar staat een duidelijk grotere voorraad tegenover. Dit laatste is een gevolg van de trend in de boekenbranche dat een groter assortiment tot extra verkoop leidt. Ook onze leden stellen een groot assortiment op prijs. Dit brede aanbod is uniek in Nederland. Nu alle bestuursfuncties goed zijn ingevuld kon gekeken worden naar de gewenste vernieuwingen en aanpassingen. Belangrijkste wens was een tweede kassa en het invoeren van een goede voorraadadministratie. De tweede kassa (voor buitenverkoop en als reserve) kon medio dit jaar worden aangeschaft. Overzetten van de boekhouding en gegevens bleek lastiger dan voorspeld. De meeste problemen waren aan het eind van dit jaar verholpen.

Een nog niet opgelost probleem doet zich voor bij het automatisch bijhouden van de spaarpunten. Hieraan wordt nog gewerkt. De afstemmingsproblemen tussen de beide kassa's zijn de reden waarom de proef met de voorraadadministratie in het vierde kwartaal niet kon worden gerealiseerd. Deze zal nu in 2016 plaatsvinden

Aan de in december voor het eerst uitgekomen 'openbare' NVBS-nieuwsbrief werd door diverse medewerkers van de winkel een bijdrage geleverd. Voor interne afstemming en communicatie waren er vier medewerkersvergaderingen en twee aparte vergaderingen van actiebeheerders. Ons digitale interne mededelingenblad "de Winkelbel" verscheen 5 keer dit jaar.

Medewerkers en bestuur

Het aantal medewerkers was in het begin van het jaar 31 en aan het eind van het jaar 33. We zijn blij met zoveel handen, maar extra medewerkers zijn op dit moment niet meer nodig, behalve voor eventuele vervanging.

In het tweede kwartaal kon de vacature in het DVD-segment worden ingevuld door Derk Doeven die dit enthousiast heeft opgepakt. In het vierde kwartaal keerden twee bekende medewerkers terug bij de winkel, Leo de Jong (na verbetering van zijn gezondheid) en Jan van Hartesveldt vanuit de bibliotheek. Jan stelde zich aan het eind van het jaar ook beschikbaar voor een vrijgefallen bestuursfunctie.

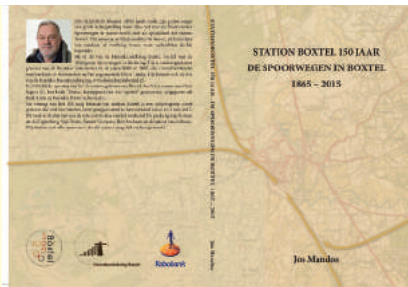
Aan het eind van het jaar werd begonnen met het onderbrengen van een aantal taken van Jan Peerdeman bij andere personen. Tevens werd gewerkt aan een achtervang voor het geval dat actiebeheerders plotseling uitvallen.

Het bestuur is voltallig en bestaat uit zes personen. De penningmeester, Rob Brood, wordt bijgestaan door Richard Rood, die de boekhouding doet. Behalve geregeld mail- en mondeling overleg vergaderde het bestuur dit jaar 5 keer. Secretaris is Paul Muré, voorzitter/beheerder Karel Hoorn, De twee overige bestuursleden Peter Doove en Jan van Hartesveldt hebben als aandachtspunten indeling medewerkers en evenementen resp. actiebeheer en taken tweede-hands.

Openingsdagen

De winkel kan alleen blijven bestaan door de vrijwillige inzet van een groot aantal gedreven medewerkers. Zij zor-

gen niet alleen voor de winkel zelf, maar ook voor de webwinkel, verzen- ding, en een groot aantal andere zaken die voor de klant ongezien blijven. Een woord van dank is hier op zijn plaats aan alle medewerkers, die vrij- willig hun tijd hiervoor beschikbaar stellen. Het tijdsbeslag varieert van ruim een week per jaar tot soms meer dan twee dagen per week.

Met ieders hulp kon de winkel het afgelopen jaar 42 dagen open zijn. 29 Maal op de reguliere zaterdagen en twaalf maal op de derde donderdagavond van de maand. Bovendien was de winkel tijdens de railquiz op 24 oktober geopend. Er vinden steeds meer activiteiten op de reguliere openingsdagen van de winkel plaats. Bij vier van deze activiteiten, voorstelling Railtheater, reünie SNE, de stafvergadering en voor de presentatie van het excursie- programma ging de winkel al om 11 uur open. Twee boeken werden gepre- senteerd, op 16 mei door Jos Mandos "Station Bortel 150 jaar" en op 29 augustus deel twee uit de serie moder- ne trams. Bij deze laatste presentatie waren alle drie de auteurs, Frits van der Gragt, Axel Reuther en Wilfried Wolf aanwezig.

De winkel was buiten Amersfoort op elf dagen actief. We waren aanwezig op de Nederlandse Modelspoordagen in Rijswijk (17-18 januari), Rail 2015 in Houten (20-22 februari), de ALV in Zwolle (11 april), bij de viering van 150 jaar Bortel-Tilburg (3 mei), bij de VSM tijdens Terug naar toen in Loenen (5-6 september), en op 12 en 13 september bij Oisterwijk op stoom.

De verkoop op beurzen laat een sterk wisselende lijn zien met eveneens een neergaand karakter. Deze is ook sterk afhankelijk van hetgeen we op dat moment (vooral tweede- hands) in huis hebben. Met betrekking tot nieuwe boeken hebben tegenwoordig nogal wat uitgeverij een eigen stand,

Wij zijn ons bewust van de promotiewaarde op beurzen en manifestaties en werken in goed overleg met P & R, die bij lage verkoopverwachting een aantal boeken van ons ter ver- koop meeneemt. Ondanks de sterk wisselende geringe ver- koopresultaten op de donderdagavond en op de vijfde zaterdagen heeft het bestuur besloten dit stramien voort te zetten.

In diverse NVBS-gremia kan de Winkel zijn belang en dat van zijn klanten naar voren brengen waardoor een goede samenwerking aanwezig is tussen SNR, de Bibliotheek, Huisvesting en enkele andere geledingen. De samenwerking bij schenkingen en legaten op basis van de vorig jaar vastge- legde interne procedures verliep naar tevredenheid onder leiding van Karel van Ipenburg.

Assortiment en klanten

Wat in de winkel te koop is wordt zoveel mogelijk afge- stemd op de leden voor zover dat redelijk binnen ons bereik is. Voor nieuwe boeken blijven we natuurlijk afhan-

kkelijk van wat er in het jaar wordt uit- gebracht en zeker ook de kwaliteit daarvan. Slechte lay-out of fotoweerga- ve doet de kooplust bij onze kritisch ingestelde leden sterk afnemen. Het assortiment Dvd's is uitgebreid.

Tweedehands materiaal begint een steeds belangrijker rol in de winkel te spelen. De aanvoer van dubbel materi- aal uit de verzamelingen en de aan- koop wisselt met het aanbod, maar kent als geheel een licht stijgende lijn.

De afweging wat wel en niet verkoopbaar is gaat een steeds belangrijker rol spelen om de winkel (en de opslag) niet vol te laten lopen. Die (tijdelijke) opslag en de verwerkingstijd van het materiaal zijn zo af en toe problematisch. Op diver- se momenten staan in NVBS centraal de verhuisdozen in het zicht. Ook dit jaar waren er weer modeltreinen, maar ruim 50% minder dan vorig jaar. Door onze deelname aan

beurzen was een snelle afzet mogelijk. Die beurzen leveren een kleine catego- rie nieuwe klanten op, te midden van een vaak overweldigend aanbod van collega-standhouders. De verkoop is (zelfs per dag) zeer wisselend maar van de verkoop van nieuwe uitgaven moeten wij het op beurzen niet heb- ben. Het belang van aanwezigheid van de NVBS op een beurs is wel groot en als we kostenbewust kunnen meedoen gebeurt dat ook.

De omzet via de internetwinkel is dit jaar fors gedaald met ca 40 %. Bij nadere beschouwing betreft het vooral het segment buitenlandse publicaties. We hebben hier qua mogelijke klanten waarschijnlijk te maken met ervaren

'zoekers op het net' waarbij grote spelers (b.v. Amazon) zich betere aanbiedingen kunnen veroorloven. Qua lever- tijd zijn wij ook in het nadeel. Het is in onze vrijwilligersor- ganisatie zonder dagelijkse bemensing, niet mogelijk de korte levertijd van professionele bedrijven te evenaren. Extra concurrentie ondervinden we omdat ook Nederlandse uitgeverij en de gespecialiseerde boekhandels eigen ver- koopsites in de lucht brengen.

Verkooptrends en resultaat

De resultaten laten zich meten door omzetcijfers en tenslot- te de winst. De totale omzet van de Winkel vertoonde dit jaar een daling van 18,5%. Gesplitst naar categorieën en op basis van de waarde is de omzet van nieuwe boeken gedaald met 15% en die van tijdschriften met 30% (mede door het afstoten van te dure abonnementen). Het aandeel in de DVD-verkoop daalde met ruim 40 % zowel door prijsdaling als het bestaan van een vacature waardoor het aanbod tijdelijk kleiner was. De omzet van tweedehands boeken is redelijk stabiel, maar door minder modeltreinen was ook hier een daling van 13 %.

Het exploitatieresultaat van de gehele winkel daalde van € 38.544 naar € 29.979 dat is ruim 20% minder. Daar staat tegenover dat de balanswaarde € 6.438 hoger is, vooral door een grotere voorraad. Van het resultaat wordt 50% afgedragen aan het hoofdbestuur.

Karel Hoorn, voorzitter Winkelbestuur

werkers enkele maanden verstek moeten laten gaan. Een werving voor nieuwe medewerkers heeft helaas nog niets opgeleverd.

Deze lagere medewerkersbezetting vereiste een hogere inzet van de medewerkers. Een woord van dank is hier zeker op zijn plaats.

NVBS Bibliotheek

Gedurende 2015 zijn er nog al wat veranderingen geweest in de bibliotheek. Wij hebben van twee medewerkers afscheid genomen. Daartegenover is er een nieuwe mede- werker bijgekomen. Door ziekte hebben voortz twee mede-

Een andere oorzaak van de toegenomen drukte is de gestage toename van de op te nemen boeken en dvd's. Sinds 2010 zijn dat er meer dan 1600 stuks per jaar. Uitschieter was 2013 met bijna drieduizend nieuwe boeken en dvd's. De totale collectie van de bibliotheek bestond op 31 december 2015 uit zo'n 21.800 boeken en circa duizend dvd's. Daarnaast hebben we van 262 tijdschriften ongeveer vierduizend ingebonden banden. Tenslotte zijn er nog vele buitenlandse dienstregelingen en voornamelijk binnenlandse dienstvoorschriften.

In 2015 bedroeg de uitbreiding 1618 titels. Deze toename is te verdelen in 728 boeken/dvd's uit legaten, 190 uit eigen aankopen en de rest komt voornamelijk voort uit schenkingen. In december heeft het bibliotheekbestuur op uitnodiging van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu een bezoek gebracht aan hun op te heffen bibliotheek/archief. Daaruit hebben wij 127 boeken ontvangen. Voornamelijk titels over tramwegen en een aantal historische spoorwegboeken. De eigen aankopen van de bibliotheek bestaan vooral uit zoveel mogelijk in Nederland uitgegeven boeken over spoor- en tramwegen. Daarnaast proberen we de onze Belgische collectie wat uit te breiden. De toename van de dvd collectie valt grotendeels toe te schrijven aan gedigitaliseerde VHS banden. Deze banden zijn afkomstig uit schenkingen en legaten. De achterstand van in te binden oude tijdschriftenjaargangen is nu vrijwel geheel ingelopen.

Onze grote en zeer diverse collectie maakt het lenen steeds aantrekkelijker. Sinds 1 juli 2015 lenen wij ook dvd's uit. Het aantal uitleningen aan bezoekers is weer duidelijk toegenomen
Hierbij wat cijfers:
De verhoging van het leentarief per 1 juli (de eerste sinds de

	2014	2015
Aantal uitleningen:	479	595
(524 boeken en ingebonden tijdschriften en 71 dvd's)		
Ontvangen leengeld	479 euro	753 euro
Ontvangen boetes	191 euro	294 euro
Extra inkomsten	115 euro	101 euro
Totale opbrengsten	785 euro	1148 euro

invoering van de euro!) heeft niet tot een lager aantal uitleningen geleid. Ter compensatie hebben we de mogelijkheid ingevoerd de uitleningen gratis te verlengen. Deze verlengingsmogelijkheid lijkt het aantal uitleningen zelfs positief te hebben beïnvloed. Uit de verhoging met 50 eurocent per geleend artikel wordt de afdracht aan de auteursrechtenorganisatie betaald. Van de opbrengst van de tariefsverhoging (170 euro) wordt 92 euro afgedragen. In overleg met andere geledingen binnen onze vereniging proberen wij de aandacht van bezoekers aan NVBS Centraal te trekken met 'doelgerichte' uitstallingen. Onze zeer uitgebreide catalogus is in de bibliotheek en thuis op de bibliotheekpagina van de NVBS website te raadplegen.

Naast al deze positieve ontwikkelingen moeten wij constateren dat de bibliotheek gebrek aan ruimte krijgt. Het is niet meer mogelijk om alle boeken en tijdschriftbanden op een klantvriendelijke, toegankelijke manier op te stellen. Een oplossing zou kunnen zijn een depot in de nabijheid van NVBS Centraal. Daar zouden weinig geraadpleegde boeken en tijdschriften kunnen worden opgeslagen. Op afroep zijn ze dan beschikbaar. Een andere mogelijkheid zou zijn het verzamelgebied in te perken. Om dan werkelijk extra ruimte te creëren moet dit wel ingrijpend zijn. Dit is een zeer prin-

ciële aangelegenheid waarover de bibliotheek niet zelfstandig een besluit kan nemen. De zaak is bij het Hoofdbestuur aangekaart en zij beraadt zich nog over de mogelijkheden.

Het Bibliotheekbestuur.

P & R

Het afgelopen jaar hebben we als P&R weer diverse manifestaties bezocht, al dan niet in combinatie met de NVBS-winkel en de rangerbaan van onze modelbouwers uit Den Haag. In een aantal gevallen werd de stand aangevuld met leden van het hoofdbestuur en leden van de verschillende afdelingen. De samenstelling van het dagelijks bestuur van P&R is in 2014 niet gewijzigd en bestond uit John van der Wal (penningmeester), Hans Koppelman (coördinator), Maikel Rörik (namens HB), de leden Patrick Berger, Anton Schultink en Ronald Boers.

Manifestaties
In het kader van 175 jaar spoorwegen in Nederland waren er in 2014 tal van evenementen waarbij P&R aanwezig was. Tijdens de manifestatie in Amersfoort (16 t/m 21 oktober 2014) is volop gewerkt aan de naamsbekendheid van onze vereniging waarvan in 2015 het na-ijl effect nog merkbaar was. Als een eerste proef zijn wij ook aanwezig geweest in het Openluchtmuseum bij het Tramevenement, half juni. Deze proef was meer dan geslaagd en levert ons weer een uitnodiging op om ook in 2016 weer aanwezig te zijn.

Modelspoordagen	Rijswijk	17 en 18 januari
Rail 2015	Houten,	20 t/m 22 februari
On traXS		
Spoorwegmuseum	Utrecht	6 t/m 8 maart
Modelspoordagen	Alkmaar	14 en 15 maart
Modelspoorbeurs	Zutphen	21 en 22 maart
150 jaar spoorlijn		
Boxtel-Tilburg	Boxtel	3 mei
Openluchtmuseum	Arnhem	20 en 21 juni
VSM Terug naar Toen	Loenen	5 en 6 september
Open dag Shunter	Rotterdam	5 en 6 september
150 jaar spoorlijn		
Oisterwijk	Oisterwijk	12 en 13 september
Huider modelspoor		
15 jaar	Heerhugowaard	19 september
Najaarsstoomdag MBS	Boekelo	18 oktober
Open Dag bij de TMC	Enschede	25 oktober
Modelspoorbeurs	Zutphen	19 en 20 december.

Overige activiteiten
Tijdens de nieuwjaarsreceptie, Railtheater, signeersessies, SNE-themadag en andere themadagen hebben wij tal van hand- en spandiensten geleverd om de vele mensen te kunnen ontvangen in NVBS Centraal. Daarnaast vonden wij ook nog tijd voor onze eigen P&R-vergaderingen, de stafvergadering, de jaarvergadering en het jaarlijks overleg met het hoofdbestuur. Verder houden wij ons nog bezig met het benaderen van opzeggers waarbij ons doel is om er achter te komen waarom iemand opzegt voor onze vereniging en tevens proberen we deze opzeggers (met wisselend succes) over te halen om toch lid te blijven van de NVBS.

Via de website aangevraagde proefnummers van Op de Rails worden door P&R verstuurd met aanvullende informatie over de NVBS wat in 2015 tien nieuwe leden heeft opgeleverd. In de vitrines in NVBS Centraal zijn er regelmatig kleine exposities van leden te zien; namens P&R wordt dit verzorgd door Janny Bonkenburg.

Online advertenties op Somda.nl

Sinds een paar jaar maakt NVBS ook online regelmatig reclame voor activiteiten. Dit doen we vooral via aanklikbare advertenties op spoorhobbyistenforum Somda.nl. Deze spoorse site trekt dagelijks duizenden, merendeels jongere bezoekers. Door daar te adverteren kunnen we de vereniging in het algemeen en afdelingen en activiteiten in het bijzonder breder onder de aandacht brengen.

In 2015 hebben 58 NVBS-banners op alle pagina's van Somda.nl gestaan. De meeste stonden vier of vijf dagen bovenaan alle pagina's en enkele stonden tussen de forumberichten.

De banners betroffen afdelingsavonden, activiteiten in NVBS Centraal en SNE-excursies.

Bij een klik op een banner kwam de bezoeker direct terecht op de desbetreffende aankondiging op onze verenigingswebsite www.nvbs.com.

In totaal zijn de banners samen zo'n 7,75 miljoen keer vertoond en 4.270 keer aangeklikt.

Gemiddeld gaat het om 102.000 vertoningen en 72 kliks per banner.

Het aantal banners is ten opzichte van 2014 vrijwel gelijk gebleven, maar ze zijn samen in 2015 aanzienlijk vaker (+30%) vertoond dan in 2014. De aantal keren dat de banners werden aangeklikt is in dezelfde periode slechts heel licht gestegen.

Somda.nl

Somda staat voor Spots en OMlopen Database. Spotten van (bijzondere) treinen, en ontwikkelingen op het gebied van dienstregelingen en materieel staan hierbij centraal. Verder worden er reisplannen en spottips uitgewisseld. Somda.nl telt sinds oktober 2004 ruim 7.500 leden (niet alle bezoekers zijn lid); meer dan 70% van hen is jonger dan 40 jaar. *(Bron: Theo Gramser)*

Deze banner-actie is geïnitieerd door P&R en maakt nog maar eens duidelijk dat behalve manifestaties ook andere communicatiekanalen gebruikt moeten worden om de NVBS onder de aandacht te brengen (en te houden!) van belangstellenden in het spoor- en tramwegwezen zeker waar het gaat om jong publiek.

Hans Koppelman, coördinator NVBS P&R
Met dank aan Theo Gramser voor het aanleveren van de Somda gegevens.

Internetdienst

De Internetdienst is de enige dienst die iedere dag ervaart klaar te moeten staan om te reageren op vragen vanuit de vereniging. Voor een vrijwilligersorganisatie is dit een bijzonder gegeven die noodzaakt om de taakverdeling goed op orde te hebben.

Het jaar 2015 was voor de Internetdienst een jaar met veel 'gebeurtenissen'. De volgende passeerden in dit jaar.

- Bestuursmutaties waarbij Wim Reedijk afscheid nam, terwijl Ad Kuijper (ad interim) en Frank van Woerkom tot het bestuur zijn toegetreden.
- Aan de uitvoerende kant heeft Theo Gramser de Internetdienst verlaten en is Derk Doeven deze komen versterken.
- Van de acht voorgenomen luistergesprekken hebben er in 2015 6 plaats gevonden. Deze bleken zeer zinvol en zijn constructief verlopen.
- De Internetdienst is intensief betrokken geweest bij het realiseren van het gesloten ledendeel dat toegankelijk is via de website. De Internetdienst is blij dat de helpdeskfunctie (voorlopig) is belegd bij het secretariaat van de NVBS.
- De Internetdienst is nauw betrokken geweest bij het o.l.v. Frits van Buren tot stand komen van NVBS Actueel, een nieuwsbrief van de NVBS. Dankzij grote inspanningen van Oege Kleijne, Sjoerd Bekhof en Ernst van Gulden is het gelukt om het eerste exemplaar ervan nog in december te laten verschijnen.
- De Internetdienst is intensief bezig geweest met haar eigen toekomstperspectief, een proces dat tegen het eind van het jaar vrijwel was afgerond. Begin 2016 wacht besluitvorming in het HB.
- De Internetdienst heeft een centrale rol gespeeld bij de start van het project 'Vernieuwing Website'. Dit proces is ernstig vertraagd door het voorschans 'onvindbaar' zijn van een projectleider van buiten de Internetdienst.
- Binnen de Internetdienst is een begin gemaakt met het opzetten van een systeem voor belangstellingsregistratie, een begrip dat breed binnen de vereniging positieve reacties oproept.

De vragen die de Internetdienst vrijwel dagelijks bereiken zijn van geheel verschillende aard. Variërend van de plaatsing van een eenvoudig bericht op de website tot het installeren van nieuwe applicaties om grote hoeveelheden informatie te ontsluiten voor een breed publiek.

De Internetdienst heeft soms de indruk dat vragenstellers zich niet altijd bewust zijn dat het realiseren van bepaalde wensen veel tijd vergt en niet altijd zomaar mogelijk is. Uit de luistergesprekken bleek dat een reactie binnen drie werkdagen als redelijk wordt gezien. Deze reactie kan zijn 'zaak geregeld' of een mededeling over de wijze waarop de Internetdienst de aangegeven wens denkt te kunnen honoreren.

Waar de Internetdienst op technisch gebied of qua capaciteit tegen haar grenzen aanliep, kon steeds een beroep worden gedaan op het bureau Seashore.

Veel aandacht is besteed aan het verbeteren van het eigen functioneren. Een aangelegenheid die in relatie tot 'de ondersteunende grondhouding' ook in de toekomst permanent aandacht zal vragen.

Het bestuur heeft in 2015 ongeveer elke zes weken vergaderd, terwijl een aantal keren bijeenkomsten hebben plaats gevonden met de totale dienst.

Met name de relatie met Martin Bos als contactpersoon namens het HB is als zeer positief ervaren. De verhouding met de verschillende onderdelen van de NVBS heeft de Internetdienst in het algemeen als plezierig ervaren.

Bestuur van de Internetdienst

Op De Rails

De jaargang 2015 van Op de Rails heeft een omvang van 624 pagina's, verdeeld over de gebruikelijke twaalf nummers. In maart brachten we het themanummer Berlijn uit.

Redactie

De coördinatie en verantwoording zal in ieder geval de komende vier jaar in handen blijven van Kars Cleveringa en

Enkele voorbeelden van eerder geplaatste advertenties

Bastiaan Luytjes, niet toevallig de twee jongste medewerkers van de redactie. Onze filosofie daarachter is dat ons maandblad zo jong en fris blijft. Daarnaast heeft er een welkome uitbreiding van het redactieteam plaatsgevonden met de komst van Ad Pellemans.

Drukkerij Verloop

De kwaliteit en dienstverlening van Drukkerij Verloop is weer naar tevredenheid. Enkele aandachtspunten zijn in goed overleg verbeterd. Onze overgang naar andere opmaaksoftware – van Quark XPress naar Adobe InDesign – is ook onder begeleiding van Verloop zonder noemenswaardige problemen verlopen, zodat u daar als het goed is niets van heeft gemerkt.

Facebook

Aan het eind van het jaar bereikte de Facebook-pagina vijfduizend likes (oftewel: abonnees op de Facebook-pagina); meer dan het ledenaantal van de NVBS. Hier ligt dus een enorme potentie van nieuwe leden. De Facebook-pagina van Op de Rails is een uitstekend middel om als vereniging meer naamsbekendheid te krijgen en mensen te verleiden kennis met ons te maken. Dat hebben we in vorige jaarverslagen al genoemd, maar willen we nogmaals benadrukken. De mogelijkheden zijn divers: we kunnen zelf berichten plaatsen, maar ook berichten van Facebook-pagina's van afdelingen delen zodat onze inmiddels bijna zesduizend likers het zien. Daarnaast verloten we regelmatig producten die bevriende organisaties beschikbaar stellen.

Dienst Huisvesting

NVBS Centraal mag zich in toenemende belangstelling verheugen. Niet alleen door de leden – medewerkers van de vereniging maar ook van bevriende non-profit organisaties, die werkzaam zijn op railgebied. De accommodatie valt in de smaak door de goede verzorging en de aanwezige faciliteiten die het houden van presentaties mogelijk maken.

Op personeelsgebied kunnen we melding maken van de komst van Freek Heite. Zijn specialiteit ligt op het gebied van ict. Henriëtte Steenbergen is na een wat langer durende ziekte weer teruggekeerd en voert de werkzaamheden voort, namelijk bij de bibliotheek uit. Anton Schultink is eind van het jaar geholpen aan een nieuwe heup. Intussen is hij weer actief voor de Dienst Huisvesting.

In het voorjaar van 2015 heeft de Dienst Huisvesting een nieuwe laptop aangeschaft. De noodzaak hiervoor is de toenemende vraag om met moderne software presentaties op zowel het tv-scherm als met de beamer op het grote projectiescherm te kunnen houden. De wens voor een geluidsinstallatie kon aan het eind van het jaar in vervulling gaan door de aanschaf van een versterker en de schenking van twee luidsprekerboxen.

De afrekening van de servicekosten over 2014 is van NS stations niet ontvangen. Gelet op de hoge navordering, die in 2014 na langdurig overleg met NS is verrekend heeft het Hoofdbestuur een financiële reservering in de boeken opgenomen. In het verslagjaar is door het ontbreken van de afrekening van deze reservering geen gebruik gemaakt.

In het najaar is NS Stations begonnen met het vervangen van de brandmeldinstallatie. De noodzaak hiertoe is ingegeven door het plaatsen van toegangspoortjes in de stationshal. Daardoor kwam aan het licht dat de huidige installatie niet meer aan de eisen voldoet. De werkzaamheden waren aan het eind van het verslagjaar nog niet afgesloten. De regeling van de temperatuur in de ruimten is door het treffen van voorzieningen door NS stations enigszins verbeterd, al blijven op sommige dagen de temperatuurverschillen aanzienlijk.

Door omvangrijke nalatenschappen die de NVBS heeft verkregen is de vraag naar aanvullende opslagruimte gesteld. In overleg met het Hoofdbestuur heeft de Dienst Huisvesting het standpunt ingenomen dat vooralsnog wordt vastgehouden aan de huidige ruimte. Zowel de Winkel, de Bibliotheek als SNR zullen de verzamelingen kritisch beschouwen en met het verder digitaliseren van beeldbestanden kan ruimte worden bespaard. De brondocumenten kunnen na uitbreiding van de digitale beeldbank succesvoller elders worden opgeslagen.

Bestuur: Henriëtte Steenbergen, Sjoerd Bekhof, Leo Riesthuis.

Boeken- en filmcommissie

In 2015 is een nieuwe titel aan de boekenreeks toegevoegd, namelijk deel 48, het tweede deel van *Moderne Trams*, geschreven door Axel Reuther, Wilfried Wolf en Frits van der Gragt. Het boek is uitgegeven door De Alk.

In voorbereiding zijn boeken over de mijnspoorwegen in Nederland en de voormalige koloniën, van de hand van Gerard de Graaf, en over de algemene geschiedenis van de tram in Nederland, van de hand van Ruud Filarski. Voorts zijn er aanvragen voor opname in de reeks van een boek over de NZH en een over rond de foto's van stoomlocomotieven van de Nederlandse Spoorwegen en van buitenlandse spoorwegen van L. Derens.

De samenstelling van de commissie is in het afgelopen jaar niet gewijzigd. Het coördinatorschap wordt vervuld door Bas Schenk, leden zijn Marco Moerland, Maurits van den Toorn, Gerard de Graaf en Kees van de Meene.

Bas Schenk, coördinator Boeken- en filmcommissie.

Kalendercommissie

Ook in 2015 is de kalendercommissie het spoor niet bijster geraakt. Natuurlijk dreigden er ontsporingen bij het kiezen uit een paar honderd foto's, maar de collectieve creativiteit van onze commissie zorgt ervoor dat er zo'n honderd over blijven. Die honderd vormen samen met bijbehorende verhaaltjes een geheel waar veel NVBS-ers een jaar lang plezier aan beleven. Dat lezen we tenminste uit de binnengekomen reacties.

Afwisseling is ons motto: oud, nieuw, stoom, diesel, elektrisch, en héél af en toe een paard.

We zijn bescheiden met buitenland, want daar lijkt geen beginnen aan. Tenzij de foto iets met Nederland te maken heeft natuurlijk. Wie alleen al denkt aan die concessies in Duitsland en het Verenigd Koninkrijk van NS-dochters ziet een wereld om te winnen.

We weten heel goed dat een kleurenfoto het beter doet dan zwart/wit, veel beter. Daarom laten we in een heel bijzonder geval een foto inkleuren. Zeker, zoals met de ZVTM ME 16, omdat we ondanks speuren in de SNR-collectie en andere bronnen nog nooit een kleurenfoto van een ZVTM-tramstel hebben gevonden. Wat niet wil zeggen dat hij er niet is. Help ons dus aan nog niet geopenbaarde bronnen. We hopen natuurlijk dat u ons die enkele ontsporing vergeeft. Drie, vier keer lezen van de teksten door verschillende mensen zorgt toch nog niet voor alwetendheid. Gelukkig maar. En zeg nou zelf, de kalender in concept naar alle leden sturen met het verzoek om mee te lezen, dan is de verrassing als hij echt verschijnt toch weg?

Gert Jan Binkhorst, Coördinator Kalendercommissie.

Geschillencommissie

Net als voorgaande jaren prijst de geschillencommissie zich ook dit jaar weer gelukkig met het feit dat zij sinds 2003 niet meer bij elkaar heeft hoeven komen. Normaal gesproken is een dergelijke inactiviteit geen reden tot vreugde, maar voor onze commissie wel, want dit betekent dat de geledingen van de NVBS – al jaren – geen beroep op ons hebben hoeven doen. Ook in 2015 is dus geen geschil aan ons voorgelegd.

De geschillencommissie bestaat thans uit Bob Doorewaard Boekhout als voorzitter, ik als secretaris en Sander Ruys als lid. De reserveleden zijn Olaf Langemeijer, Richard Latten en Leo den Hollander.

Bart van 't Grunewold (secretaris)

9. VERSLAG OVER 2015 VAN DE STICHTING NVBS RAILVERZAMELINGEN

Bestuur

Het bestuur werd begin 2015 gevormd door Peter van der Vlist (voorzitter), Adriaan Pothuizen (secretaris), Ad Venderbos (penningmeester), Johan Koning ter Heege, Gert Jan Binkhorst en (benoemd vanuit het Hoofdbestuur) Maikel Rörik.

Ad Venderbos voltooide zijn laatste termijn en verliet het bestuur per 1 maart. Johan Koning ter Heege nam het penningmeesterschap over.

Gert Jan Binkhorst trok zich per 1 december om persoonlijke redenen uit het bestuur terug. Omdat opvolgers voor beide heren nog niet waren gevonden, bestond het bestuur eind 2015 uit vier leden, één minder dan het statutaire minimum.

In 2015 vergaderde het bestuur zeven keer.

De conservator, Erwin Voorhaar, woonde alle vergaderingen bij; de coördinator digitaal, René Jongerius, vier vergaderingen.

Beheerders

De stichting kent statutair een wel door het bestuur benoemde, maar overigens naast het bestuur opererende conservator 'die de dagelijkse leiding van het beheer en de werkzaamheden' tot taak heeft, en daarover achteraf verantwoording aflegt aan het stichtingsbestuur.

De railverzamelingen onder beheer van de stichting bestaan uit deelcollecties met elk een door het bestuur benoemde beheerder.

Veel beheerders krijgen steun van evenzo door het bestuur benoemde assistenten of projectmedewerkers.

De beheerder van de deelcollectie Diatheek, Mar de Klerk, legde zijn functie in november neer. Hij voelde zich niet langer voldoende gemotiveerd. Als waarnemend beheerder stelde het bestuur Bert van Raaij aan (tot dan assistent-beheerder).

Bij de hierna volgende beheerdersverslagen staan de namen van de beheerders.

In 2015 vond twee maal een ontmoeting tussen beheerders en bestuur plaats; één in Amersfoort (waarin het Beleidsplan en het Collectieplan 2015-2018 werden besproken) en één in Hilversum, in het museum Beeld&Geluid, de "thuishaven" van conservator Erwin Voorhaar.

Het beleid met betrekking tot de verzamelingen

In een intensief traject dat startte in 2013 zijn een Beleidsplan 2015-2018 en een Collectieplan voor hetzelfde tijdvak geformuleerd. Nadat in maart de laatste concepten met de beheerders waren besproken, heeft het bestuur in april de plannen formeel vastgesteld, en in mei aangeboden aan het NVBS-hoofdbestuur.

Het Beleidsplan is op de NVBS-website in te zien: (<http://www.nvbs.com/toon.php?pag=SNR>). De eerder al "op proef" geopende digitale beeldbank is in 2015 'live' gegaan; meer hierover in het verslag van Team Digitaal, verderop in dit jaarverslag. Met deze beeldbank is een vereenvoudigde toegang tot de railverzamelingen gecreëerd, met perspectief op verdere verbeteringen.

Beheersverslagen

Deze zijn geredigeerd door de stichtingssecretaris aan de hand van de input van de conservator en de deelcollectiebeheerders.

Algemeen beeld (conservator Erwin Voorhaar)

In het afgelopen jaar kon de laatste hand worden gelegd aan het beleidsplan en het collectieplan. Een actieplan ontstond.

Veel aandacht ging naar het begeleiden van de beheerders door het verstrekken van informatie. Vragen die "van buiten kwamen" werden gericht aan de meest in aanmerking komende beheerder(s) doorgeleid.

Ook is met verschillende beheerders gesproken over de dagelijkse gang van zaken en hun deelcollecties.

Er werden bestellingen van hulpmaterialen voor de beheerders uitgevoerd.

Eén van de prioriteiten is het nalopen van af te stoten verzameld materiaal. Veel kwam daardoor goed terecht: in de winkel of op 'de gratis-mee-te-nemen-plank'.

Andere ontzamelde items konden bij verschillende collega-organisaties ondergebracht worden.

Eind 2015 werd het project wegwerken dia-stuwmeer opgestart. De conservator en de coördinator digitaal stelden (de-)selectieregels op, formeerden een team en startten met deze (de-)selectie. Ook werd de diarolstelling heringericht en kon door een slimmere opslag veel ruimte voor beter gebruik gecreëerd worden.

Dit diaproject is ook in 2016 een van de grootste prioriteiten.

Archief film (Beheerder Ton Pruissen)

In 2015 is een aantal films uit de nalatenschap van Aad de Wolf verworven. De catalogisering van deze films is in grote lijnen, maar nog niet geheel, gereed.

In 2015 is besloten de ontsluiting van het Filmarchief niet meer met DVD's maar via de NVBS-website te realiseren. Er is begonnen met de productie van vijftien films die alleen via onze site bekeken kunnen worden. Deze films worden voorzien van muziek/geluid, en een sobere begeleidende gesproken tekst. Naar verwachting is dit in maart/april 2016 operationeel. Als dit een succes is zullen meer films volgen. Gelukkig is Nico Spilt bereid gevonden assistent-beheerder te worden.

De taakverdeling, grofweg, is:

Verwerving en opslag:	Ton,
Digitalisering:	Nico en Ton,
Ontsluiting:	Nico.

Archief fotonegatieven (Beheerders Gerard de Graaf en Robert Sirks)

Ook in 2015 is doorgegaan met verder conserveren van de collectie, een langjarig project dat al een kleine vijftien jaar loopt.

De collectie werd uitgebreid met de negatieven van de overleden leden Kiers, Bonenberg, Sasburg en Postma.

Ons lid A. Tellemans schonk glasnegatieven en enkele posities van Werkspoor, waarop vooral de door Werkspoor gebouwde spoorbruggen te zien zijn: een waardevolle aanvulling.

Onderling zijn de taken goed verdeeld en de verwachting is dat wij het nog jaren volhouden.

Diatheek (Beheerder tot 1 december Mar de Klerk, daarna ad interim Bert van Raay)

Het afgelopen jaar is er gestaag doorgewerkt aan het sorteren van de bestaande collecties. Een punt van zorg zijn de grote aantallen dia's, die uit nalatenschappen zijn binnengekomen. Om deze binnen een redelijk tijdsbestek te kunnen verwerken, zijn onlangs in samenwerking met het Team Digitaal enkele zgn. verwerkingsgroepjes gevormd. Hiermee willen we in een hoger tempo de nieuw binnengekomen dia's gaan selecteren.

Voor 2016 is het van belang dat er naast een goede samenwerking met het Team Digitaal ook duidelijke afspraken komen over de taakverdeling.

Zoals de secretaris al meldde is Mar de Klerk onlangs gestopt als beheerder en neem ik zijn taken waar.

Documentatie Spoorwegen NL en voormalige koloniën (Beheerder Evert Heusinkveld)

In 2015 zijn enkele zeer grote verzamelingen binnengekomen met daarin archiefstukken van de NS en voorgangers. Vooral de verzameling van de oud-NS-machinist F.B.

Kastelein bevat veel waardevol materiaal over de spoorwegen in Nederland van de laatste veertig jaar. Het selecteren, uitdunnen, beschrijven en invoegen in de bestaande rubrieken is een omvangrijk karwei, dat nog veel tijd zal kosten. Gelukkig zijn er aan deze deelcollectie drie assistent-beheerders verbonden, die meehelpen.

Regelmatig werden mondelinge, schriftelijke en telefonische inlichtingen gegeven. Gezien de rijke inhoud van de verzameling is het vaak mogelijk gerichte informatie te geven.

Documentatie Tramwegen NL en voormalige koloniën (Beheerder Dirk Eveleens Maarse)

Ook in 2015 is gewerkt aan het beschrijven van de deelverzameling Documentatie Tramwegen Nederland, met name de omvangrijke documentatie met betrekking tot de NZH en voorlopers, teruggaand tot de jaren 1880, verzameld door De Swart.

Er werden weer enkele legaten ontvangen die werk verschaften. Speciale aandacht verdienen de collecties Tieman en Kiers. Naast een grote hoeveelheid diverse documentatie ontvingen we van Tieman een mooie collectie dienstregelingen en van Kiers veel over de sneeuwdienst en vooral dertien plakboeken met de ten dele complete 'Kennissevingen aan het Personeel' over de jaren 1933 - 1953. Bijzonder waren ook de dienstregelingsgrafieken van de Gooische die wij van het Haarlemse NZH Museum ontvingen.

Het aantal bezoekers stelde ons teleur. Enkel toonden belangstelling maar verschenen niet.

Foto's Spoorwegen NL (Beheerder Erikjan Sachse)

Het gaat (bijna: te) goed met de fotoverzameling. Sinds 2010 is de omvang nagenoeg verdubbeld. Jaarlijks worden circa 2500 items ingevoerd, maar ongeveer het anderhalfvoudige komt binnen, wat heeft geleid tot een stuwweg. Het op juiste volgorde inwerken is een karwei dat tijd vreet. Daarom is het team uitgebreid met een assistent-beheerder, Edwin Spanbroek. Verdere uitbreiding is wenselijk: vele handen maken licht werk.

Ook worden foto's van onderwerpen waarvan wij reeds veel hebben grover gesorteerd en worden nog slechts uitzonderlijke foto's opgenomen.

Momenteel is het invoegwerk van de verzameling Hesselink vrijwel afgerond, en is het invoegen van de verzamelingen Schrier, Koch en Overwater in volle gang. Bovendien ca. 2500 Bonthuis-foto's van onbekende herkomst.

Nieuwe toegangen zijn geweest:

- foto's afkomstig uit de NVBS Fotorondzendingen (ca. 150 stuks)
- een zending kleurenfoto's van het NVBS-lid Hans Casteleijn (ca. 50 stuks)
- foto's en prentbriefkaarten uit diverse nalatenschappen, ca. 4000 stuks.
O.a. van
Gerard Stoer (ca. 100 stuks)
Kemker (ca. 200 stuks)
Van Keulen (ca. 200 stuks).

De in 2015 gemaakte kosten voor aankopen die een zinvolle aanvulling vormen, beperkten zich tot ca. € 250.

Team Digitaal heeft een deel van het fotomateriaal gescand, en vordert aardig met NS-foto's en persfoto's.

Het gehele jaar is de deelverzameling steeds een à twee keer per maand geopend geweest voor de NVBS-leden, met hulp van assistent-beheerder Remmo Statius Müller. Hiervan is matig gebruik gemaakt (ongeveer tien bezoekers).

Een aantal vragen kon via de Beeldbank worden beantwoord.

De kalendercommissie is een vaste klant.

Er zijn voorts foto's digitaal aangeleverd voor artikelen in Op de Rails, voor de NVBS-Website, en voor enkele projecten zoals boeken over de NS-stoomlocs serie 6000 en enkele spoorjubilea.

Foto's Spoorwegen Buitenland (Beheerder Remmo Statius Muller)

Aan deze fotocollectie zijn in 2015 zijn enkele omvangrijke collecties toegevoegd (H. van Keulen, e.a.). Daarnaast kwamen opnieuw enkele restanten uit andere verzamelingen tevoorschijn.

De reorganisatie van de bestaande collectie werd in 2015 voor wat betreft de Oost-Europese staten en Groot Britannië afgerond, inclusief de integratie van de waardevolle afbeeldingen uit de SSTV-fotoverzameling.

De fotocollectie werd afgelopen jaar één keer geraadpleegd (Nederlandsch Indië / Indonesië door het Spoorwegmuseum).

De assistent-beheerder, verantwoordelijk voor de collecties Zwitserland en Oostenrijk is ook dit jaar actief geweest met de reorganisatie van deze twee grote subcollecties van de deelcollectie Foto's Spoorwegen Buitenland.

Foto's Tramwegen NL en voormalige koloniën (Beheerder René Platjouw)

Er kwamen verschillende kleinere verzamelingen binnen. De grootste was die van Piet Kiers. Deze collecties zijn doorgekeken op kwaliteit en vervolgens zoveel mogelijk geplaatst bij de betreffende bedrijven. Verder werd de collectie opgeschoond en nog eens opgeschoond. De beurt is nu aan het trambedrijf van de NZH. Hiervan blijken vele dubbele opnames en repro's in de verzameling te zitten. We durven nog niet te denken aan het GVB, HTM en RET. Dat zijn enorme hoeveelheden. Ook hierbij zullen weer vele

dubbelen en repro's tevoorschijn komen.

Maar met moed, beleid en trouw zijn we doende om de collectie in Amersfoort overzichtelijk te krijgen.

Tussendoor hebben we ook af en toe mensen blij gemaakt die in de collectie op zoek waren naar speciale onderwerpen.

Foto's Tramwegen België, Luxemburg en Frankrijk (Beheerder Maurits van Witsen)

In 2015 zijn de tramfotoverzamelingen verder gegroeid tot tezamen precies 30.000, nadat de foto's van hoofdspoorwegen zijn geëlimineerd. Vooral nieuwe documenten van vóór 1980 blijven welkom, maar evenzo die van nieuw rollend materieel en van recent in dienst gestelde trajecten.

Deze deelcollectie blijft voorlopig nog geheel in Zeist gehuisvest. Het aantal bezoeken bedroeg ongeveer tien.

Voorts waren er diverse verzoeken om documentatie met foto's. Ook in 2016 is iedere belangstellende, mits na telefonisch overleg, welkom bij de beheerder thuis, telefoon: 030-6924275, e-mail: maurits.ovwit@ziggo.nl

Foto's Tramwegen Overig Buitenland (Beheerder Toon van Liempt)

Het jaar kenmerkte zich door een enorme toevloed van nieuwe foto's en ansichten (o.a. uit de collectie van P. Kiers, vijf volle kaartenbakken).

Gelukkig hebben we deze dit jaar nog kunnen verwerken, maar de totale werkvoorraad is, ondanks onze inspanning, niet gereduceerd.

De belangstelling was teleurstellend: wij hebben slechts één (toevallige) bezoeker gehad.

De prentbriefkaartencollectie bevat eind 2015 ca. 20.000 stuks.

Een sanering (verwijderen kaarten waarop nauwelijks een tram te onderscheiden is) wordt overwogen.

Het aantal foto's van het formaat (tot) 10x15 in de collectie bedraagt ca. 18.000 stuks.

Omdat onze bakken overvol zitten zal ook hierin strenger geselecteerd gaan worden op dubbelen of veel van hetzelfde materiele type.

De grotere foto's worden nog in Tilburg bewaard, bij voormalig beheerder P. van der Kuijlen.

Materieeltekeningen (Beheerder Ton Dijkers)

Bij de spoorwegen Nederland zijn de tekeningen van de voorgangers van de NS vrijwel op orde en is de inventarislijst af.

Bij de NS-tekeningen is het grote pakket gesplitst naar hoofdgroepen.

Ook bij de tramwegen Nederland is een flinke vooruitgang geboekt doordat meer kastruimte beschikbaar is gekomen en er nu een betere toegang per bedrijf is. De grootste klus die hier nog geklaard moet worden, betreft de zeer grote hoeveelheid tekeningen van GVBA, ESM en NZH.

Er resteren dan nog de tekeningen van de Nederlands-Indische en de buitenlandse bedrijven. Er mag van worden uitgegaan dat die in de loop van 2016 aan de orde kunnen komen.

Wij realiseren ons dat er vrijwel geen tekeningen zijn van recent, modern materieel en dat die er ook niet bijkomen. Dit houdt mogelijk verband met het digitaliseren van tekeningen bij producenten en onderhoudsbedrijven.

Kaartmateriaal en Bouwtekeningen (Beheerder Kees Kooij)

Kaarten van enkele voormalige trammaatschappijen.

De reeds lang aanwezige kaarten zijn gesorteerd, beschreven en in archiefdozen opgeborgen.

Verwerving kaarten.

Incidenteel komen er kaarten uit nalatenschappen binnen die een plek krijgen binnen de deelcollectie.

Digitale bestanden van ProRail.

De aanwezige bestanden van ProRail zijn in samenwerking met de beheerder van de digitale collectie per geocode gebundeld in één document. Hierdoor zijn ze makkelijker doorzoekbaar geworden. Het is de bedoeling deze op te nemen in de ontwikkeling zijnde catalogus van de collectie, waarna ze bij de beheerder opvraagbaar zullen zijn.

Kaarten op de site.

De SNR bezit een ruim aantal netkaarten van Nederland die het waard zijn om via internet direct toegankelijk te zijn voor leden. Dit is alleen zinvol als ze een voldoende hoge resolutie hebben en de gebruiker kan inzoomen op details. Helaas is dat op dit moment technisch nog niet mogelijk. Dit is een punt van aandacht voor de verdere ontwikkeling van de NVBS-website.

Verwerving en beheer van nieuwe digitale bestanden.

Medio 2016 krijgt SNR de beschikking over een groot aantal digitale bestanden. Het overzichtelijk groeperen en het maken van een goede catalogus van dit materiaal zal de nodige aandacht vragen van de beheerder en van Team Digitaal.

Naar de aard van het materiaal zal dit voor het grootste deel niet direct voor leden toegankelijk zijn via internet maar op aanvraag beschikbaar kunnen worden gesteld door de beheerder.

Vervoerbewijzen Spoorwegen NL (Beheerder Gerrit van Straaten)

In het verslagjaar zijn grote legaten ontvangen van de leden

P.Postma (meer dan 60 jaar lid van de NVBS)

W.B.Tieman

P.H.Kiers

D.C. van der Ploeg

H.P.van Keulen.

Deze zijn inmiddels ingevoegd in de collectie en vullen vele lacunes.

Sinds september is een beschrijving van de Collectie ook op de NVBS-website te vinden. Daar staat tevens een filmpje over bijzondere vervoerbewijzen alsmede een aantal indices, nuttige overzichten en lijsten.

Diverse vragen van (niet-)leden zijn beantwoord.

Op 19 september is voor de derde keer een geslaagde kaartjesruil- en verkoop-dag georganiseerd in NVBS C waar zestien verzamelaars op af kwamen.

Vervoerbewijzen Tramwegen NL (Beheerder Marco Moerland)

In het afgelopen jaar is de deelcollectie aangevuld met historische plaatsbewijzen die uit nalatenschappen en door giften verkregen zijn. Bovendien zijn nieuw verschenen hedendaagse plaatsbewijzen aan de verzameling toegevoegd.

Plaatsbewijzen uit de verzameling zijn in het verslagjaar

gebruikt ter illustratie van een artikelenreeks in het blad 'De Stoomtram' van de Stoomtram Hoorn-Medemblik, en op de website van het Rotterdams Openbaar Vervoer Museum (<http://www.rovm-digitaal.nl/>).

Als u plaatsbewijzen ter beschikking wilt stellen - ook actuele - neem dan contact op met de beheerder (zie de NVBS-website)

Knipsels Tramwegen NL en voormalige koloniën (Beheerder Ronald Weber)

Er zijn in 2015 geen verzoeken binnen gekomen voor een bezoek aan de knipseldienst.

Assistent-beheerder Gerrit van Straaten heeft de verzameling van de H.T.M. afgerond.

De ordening van het GVBA wordt in 2016 voortgezet.

Knipsels Spoorwegen NL en vm. koloniën (Gesloten deelcollectie). Curator is conservator Erwin Voorhaar.

Fotobureau (Beheerder Robert Sirks)

Het aantal bestellingen was in 2015 2 hoger dan in 2014, maar het aantal bestelde foto's daalde naar 537. 88% aan de bestelde foto's was van negatieven uit de verzameling van SNR.

Het publiceren van de Beeldbank op www.nvbs.com heeft nog niet geleid tot nieuwe bestellers. De leden die foto's bij het Fotobureau bestelden maakten voor een deel wel gebruik van de Beeldbank.

De mogelijkheid om afdrukken van de foto's in de Beeldbank bij het Fotobureau te bestellen lijkt nog onvoldoende bekend. Hierin kan meer publiciteit op zowel de internetsite als in Op de Rails en/of de Nieuwsbrief 'NVBS Actueel' verandering brengen.

Fotorondzendingen (Beheerder Ciril van Hattem)

Ook in 2015 werden negen zendingen verstuurd naar deelnemers, die in drie groepen zijn ondergebracht.

Er zijn veertien nieuwe zendingen samengesteld.

Doos 600 ging in december in circulatie, met een speciale serie foto's spoorse onderwerpen waarop het getal 600 voor komt. Deze serie kwam tot stand met medewerking van deelnemers en niet-deelnemers (via een oproep in Op de Rails). Aan het eind van het jaar gaven twee deelnemers aan hun NVBS-lidmaatschap op te zullen zeggen, wat meteen het einde betekent aan meedoen met de rondzendingen.

Eén deelnemer overleed.

De circulatie verloopt helaas niet overal even vlot, omdat enkele deelnemers de zendingen veel langer onder zich houden dan de daarvoor gestelde drie dagen.

De contributie moest ten gevolge van de exorbitant stijgende posttarieven met € 1 worden verhoogd tot € 6,75 (is ook het tarief 2016).

Nieuwe foto's, zowel op papier als digitaal, komen gelukkig in voldoende mate binnen (alle inzenders bedankt!)

Jammer dat naast de vaste kern deelnemers weinig nieuwe NVBS-ers zich aanmelden om mee te doen om zo ook te kunnen genieten van de vele vaak zeer fraaie en soms bijzondere plaatjes.

Team Digitaal (Coördinator René Jongerius)

Nadat in het najaar 2010 voorzichtig gestart was met de eerste digitaliserings-activiteiten was het in 2015 dan zo ver dat de Beeldbank en digitale Railatlas konden worden 'onthuld'. Dit gebeurde bij gelegenheid van de Algemene Ledenvergadering in Zwolle. De Beeldbank en de Railatlas zijn voor leden en derden toegankelijk via de NVBS-website. Leden kunnen de plaatjes in de beeldbank compleet zien. Derden kunnen alleen zoeken en zgn. 'thumbnails' raadplegen.

De Beeldbank bevat bij de start circa 19.000 plaatjes, de Railatlas circa 1.400 kaarten.

Met name de Beeldbank zal de komende jaren flink in omvang groeien. Daartoe wordt door Team Digitaal het nodige werk verzet. In 2015 zijn de negatieven Bonthuis, Cramer en Boomsma (verder) gescand en beschreven in de beeldbank. De negatieven van Sollé zijn opnieuw gescand en gefotoshopt. Ook wordt gewerkt aan het beschrijven van 5.800 (door hem zelf gescande) foto's van Roef Ankersmit. Al dit materiaal verschijnt in het voorjaar 2016 in de beeldbank. De negatieven van Voerman, Overwater en Kaper zijn onderhanden. Ook worden de bedrijfs- en persfoto's uit de fotocollectie spoorwegen Nederland gescand.

Een eerste serie 'digitally born' fotomateriaal, van Ad Boer, is ontsloten en zal voorjaar 2016 in de beeldbank worden opgenomen.

Aan de dia's van Vogels en Luijendijk wordt gewerkt. Naar verwachting wordt dit materiaal kort na de zomer 2016 aan de beeldbank toegevoegd. De ervaring met deze twee projecten wordt nuttig gebruikt bij de aanpak van het zogeheten 'dia-stuwmeer', de enorme aantallen aan de SNR geschonken, maar nog te verwerken dia's.

Nu de vulling van de beeldbank groeit, blijken sommige keuzes die bij de start voor de beschrijvingssystematiek zijn gemaakt minder gelukkig. De trefwoordenlijst is daarom verbeterd, en ook is besloten een afzonderlijk locatieveld toe te voegen, zodat gemakkelijker op locatie kan worden gezocht. Het kost veel werk om de beschrijvingen van de al ingevoerde foto's hierop aan te passen. In het voorjaar 2016 worden deze verbeteringen in de beeldbank zichtbaar en hopelijk zullen de NVBS-leden dit ervaren als een verhoging van het gebruiksgemak.

Team Digitaal telt ultimo zestien leden met een werkverdeling voor het scannen, photoshoppen, accuraat beschrijven van beeldmateriaal en het technisch beheer. Voor het photoshoppen van gescand materiaal zou het team goed extra hulp kunnen gebruiken, maar ook op ander terrein is extra capaciteit altijd welkom.

In samenwerking met de beheerder van de collectie kaartmateriaal en bouwtekeningen is een begin gemaakt met het ordenen en toegankelijk maken van het al verworven digitale materiaal. Samen met de beheerder vervoerbewijzen spoorwegen is een filmpje over bijzondere treinkaartjes gemaakt. De beheerder van het filmarchief wordt ondersteund bij het opzetten van een digitaal filmarchief dat voorjaar 2016 toegankelijk moet worden via de NVBS-website.

Voor de Koningsdagrit in het jubileumjaar koos SNE voor een 2200 als trekkracht.

10.VERSLAG OVER 2015 VAN DE STICHTING NVBS-EXCURSIES

De SNE-(web)reiswinkel is van start gegaan en heeft als doel het boeken van een reis of excursie nog makkelijker te maken. Na een voorzichtige aanloop weten velen de website nvbs-excursies.nl ondertussen te vinden. Naast het bekende vijf- à zesdaagse Schönes Wochenende is een nieuwe reisformule geïntroduceerd als driedaagse weekendreis, die al direct op grote belangstelling mocht rekenen. Na de geslaagde Themadag Excursies in Amersfoort Centraal in 2014 is dit jaar enkel een vooruitblik voor 2016 gegeven. Ook nu werd de bijeenkomst goed bezocht en was het erg gezellig.

Nr	datum	excursie	deelnemers
855	14-23 feb	Winterreis Noord-Tsjechië	42
856	27 - 29 mrt	Voorjaarsweekeinde Hamburg	60
857	27 apr	Koningsdag: stoom op de Brohltalbahn	126
858	21 mei -1 jun	Treno e tram tussen Como en Coloseum	37
859	3 - 9 jul	Boemelen an der Weinstrasse	38
860	25 juli, 5 sep	Spoorzoeken IJzeren Rijn	86
861	10 - 19 sep	Flexreis Wenen	45
862	3 okt	MBS en Rijssens Leemspoor	46
863	15 - 19 okt	Schönes Wochenende Leipzig	41
864	28 dec	Oliebollenrit	90

Dagexcursies

De eerste verregende *Koningsdagrit* ooit ging naar de meter-sporige Brohltalbahn, waar de Stammstrecke met zojuist gereviseerde stoomloc 11SM uit 1906 werd bereiden. Enkele fotostops versterkten de stoombeleving.

Voor het steilste deel van de lijn is de Mallet niet toegelaten en vanaf Oberzissen stond daarom de Henschel-dieselloc voor de trein. De uitbater van het hooggelegen eindstation Engeln demonstreerde hoe je in een kwartier tijd 130 warme braadworsten met brood serveert en vervolgens ging het met een oranjebittertje weer naar beneden.

De spoorzoekers moesten tijdens de eerste excursie naar de *IJzeren Rijn* een zomerstorm trotseren, terwijl men bij de herhaling werd getrakteerd op een tropische regenbui. De dag begon in Eindhoven, ooit het beginstation van de internationale spoorlijn naar Hasselt en Luik. In het stationskoffiehuis van Waalre herleefde de spoorweggeschiedenis met wanden vol foto's. Hierna ging het via Roermond naar Vlodrop. Het spoor was inmiddels aardig overgroeid. Toch kwam men er te voet nog doorheen tussen grens en Vlodrop Station. Hier heeft men tenslotte ook nog naar de restanten van de smalspoorlijn van het klooster Sankt Ludwig gespeurd.

De dag van de leuke, koddige voertuigjes, zo betitelde één van de deelnemers de dag waarop in Twente twee spoorse bestemmingen in een excursie werden verenigd. Op het MBS-traject werd een fotorit georganiseerd, waarbij de onlangs gerestaureerde 'Wismarer Railbus' T1 motorwagen in alle mogelijke standjes werd vastgelegd. De GTW-bus van de stichting HSA verzorgde een pendeldienst voor de twee groepen tussen Haaksbergen en Rijssen. Bij de loods van het Rijssens Leemspoor was rollend materieel goed fotografeerbaar opgesteld en werd met diesellocc 04 een retourrit gemaakt. Het enthousiasme van de medewerkers bij de MBS en het Leemspoor én het prachtige herfstweer zorgden voor een zeer geslaagde dag.

De *Oliebollenrit* werd dit jaar uitgevoerd met de Uerdinger railbus van de SGB. Nadat de eerste olieballen in De Goederenloods waren genuttigd vertrok excursietrein naar Heinkenszand, waar wederom olieballen klaar stonden. Toen in Heinkenszand de reguliere Kerstexpress met stoomtractie was aangekomen en gefotografeerd, werd doorgereiden naar Baarland. Ter afsluiting van de geslaagde rit op een zonovergoten dag kon in Goes nog de locloods bezocht worden.

Meerdaagse reizen

In het mooi gevarieerde programma van de *Winterreis* naar Tsjechië zat veel ruimte voor een eigen invulling, waar menig reisgenoot dankbaar gebruik van maakte. Het was ook een echte 'oostblokreis', zeker wat betreft het eten en de hotels. Zowel in Görlitz als in Liberec was een tramexcursie georganiseerd. Met drie rijtuigen getrokken door diesel T458.1532 werd door een mistig en koud landschap naar Kolin gereisd. Na een vrije dag ging de groep door naar Kladno, om met de kleine M131-motorwagens het industriespoor van AWT te verkennen en een flitsbezoek aan het kolenmijnmuseum in Mayrau te brengen. Over lokale lijnen werd naar Cheb gereisd alvorens huiswaarts te keren.

Op weg naar Hamburg, voor een lang *Voorjaarsweekeinde*, werd met een GT4-tram een rondrit door Bremen gemaakt. Zaterdagochtend werd in Aumühle, net buiten Hamburg het Eisenbahnmuseum Lokschruppen bezocht. Na een vrije middag was de avond gereserveerd voor een rondvaart door de haven en een bezoek aan 'Miniatur Wunderland', waar allen zich konden vergapen aan modelspoor in Zwitserse, Amerikaanse en Scandinavische landschappen, een vliegveld en een deel van Hamburg. Via Bad Nieuweschans ging de reis weer terug naar Nederland.

De eerste excursie van de *Italiëreis* ging met dieseltreinstel ALn 668 121 vanuit Brescia langs het Lago d'Iseo. Hierna werd het regenachtige noorden van Italië verruild voor Rome om met twee museumtrams een rondrit te maken. De tweede treinexcursie vertrok van Florence Campo di Marte, om met de nodige fotostops langs Borgo San Lorenzo naar Marradi te gaan voor de lunchpauze. De trein bestond uit de diesellocc D445.1011 en twee zogenaamde 100-deuren rijtuigen. Op de vrije dagen was er voldoende tijd voor cultuursnuiven of een rondrit in de omgeving. Na een laatste overnachting aan het Comomeer ging het via de mooie route langs de Rijn naar Nederland.

Er heerste een hittegolf tijdens de reis naar de *Neustadt an der Weinstrasse*. Deze had nog geen invloed op de tramrondrit met de groene gerestaureerde 'Sixty' vanuit Heidelberg. Ook de fotostops op het Kuckucksbähnle naar Elmstein gingen gewoon door. Door 'problemen op het spoor' strandde een uitstapje naar Strasbourg. Als alternatief heeft men toen op de Zellertalbahn een rit gemaakt van Monsheim naar Kaiserslautern. Een dag later werd de geplande tramrit door Karlsruhe met de Spiegelwagen door de TSNV geannuleerd vanwege de

hitte. Gelukkig gold dit niet voor de Porschezug in de Schlossgarten van Karlsruhe. Met 38 personen in dat treintje en dan nog fotostops onderweg ook. Bij de laatste excursie werd met een Uerdinger Schienenbus over Krebsbachtalbahn naar Huppenhardt gereden. De reis werd in stijl met een wijnproeverij afgesloten.

De Oostenrijkse hoofdstad Wenen stond voor de *Flexreis* op het programma. De eerste excursie ging over dat deel van de Landesbahn dat eind 2015 zou worden gesloten. Na een lange lunchpauze in Mistelbach ging het non-stop terug waarbij vrijwel de gehele ring rond Wenen werd bereden. Tijdens de gemoedelijke reis zijn verder excursies gemaakt per stoomtrein over het smalspoortraject Gmünd-Litschau van de Waldviertelbahn, met de reguliere museumtrein van Krems an der Donau naar Emmersdorf an der Donau en met een museumtram door een groot deel van Wenen. Een Wiener-Schnitzel-diner mocht tijdens de reis natuurlijk niet ontbreken.

In het *Schönes Wochenende* spoorde de groep eerst naar Marsberg voor een bezoek aan de voormalige kopermijn Kilianstollen. In kleine mijnwagens maakte men een denderende ondergrondse tocht. De vrijdag stond in het teken van een stoomtreinrit met de Hessencourier vanuit Kassel naar Naumburg. Per Intercity ging het verder naar Leipzig, waar men 's avonds in de gepaste entourage van het voormalige Bayerischer Bahnhof dineerde. De zaterdag en de zondag waren dagen ter vrije besteding. Naast tram- en treinritten, wandelingen door de binnenstad van Leipzig, hebben diverse deelnemers de Leipziger Eisenbahntage bezocht. Door een forse vertraging op de terugreis moest de tramrit met een gelede Düwag in Braunschweig wat ingekort worden.

Tot slot

Het bestuur van de stichting bestond uit: Pleun Benard, Ronald Bokhove, Han Duijve, Erik van Lunteren, Martin Vogelaar en Geert Gorissen.

**De NVBS - Nederlandse Vereniging van
Belangstellenden in het Spoor- en tramwegwezen is
opgericht op 28 februari 1931**

Hoofdbestuur	
Maikel Rörík	Voorzitter
Martin Bos	Bestuurslid
Frits van Buren	Bestuurslid
Gerrit Nieuwenhuis	Bestuurslid
Wilfred Klaassen	Penningmeester
Willem Jan Wiebosch	Secretaris

NAAM	JAAR
------	------

Ere leden

J. Dorrenboom †	1973
J.H. Broers †	1979
H.J.A. Duparc †	1981
H. Waldorp †	1981
F.C. Wieders †	1981
P.H. Bosboom †	1991
J.W. Sluiter †	1991
J. Voerman †	1991
M. Ockeloen †	1995
J. Sirks †	2003
B.H. Steinkamp †	2005
T.G. Ross †	2006
Frits van der Gragt	1993
Hans de Herder	2006
Frits Kwakkel	2010
Sam de Lange	2010
Jan Peerdeman	2011

Leden van Verdienste

Janny Bonkenburg	2013
Paul Wiggenraad	2013
Jan de Jongh	2013
Jaap Veen	2013
Rob Roelofsen	2013
Cees van de Beek	2013
Fred Majolee,	2013
Jan van Hartesveldt	2013
Dirk Eveleens Maarse	2013
Anton Schultink	2013
Jos Jekel †	2014
Pim van der Kuijlen	2014
Loet Kuipers	2014
Evert van Laar	2014
Sander Mayer	2014
Carel Neijenhuisen	2014
Gerhard Riesthuis	2014
Jirvis Verhoef	2014
Arie Dalm	2015
Ger Haaswinders	2015
Johan Koning ter Heege	2015
Gerrit van Straaten	2015
Paul Bosman	2015
Sjoerd Bekhof	2015
Maurits van den Toorn	2015
Michiel ten Broek	2015

Financieel verslag 2015

A. Jaarrekening 2015 NVBS

B. Jaarrekening 2015 SNR

C. Jaarrekening 2015 SNE

Ledenbestand 2015			
	2015	2014	2013
Totaal begin jaar (2015)	4688	4722	4743
Nieuwe Leden (Sen. 113 + Jeugd 20 + Abo's/overig 19)	152	232	180
159			
Opgezegd	-146	-169	-143
Overleden	-56	-58	-51
Contributie in niet betaald	-39	-39	-7
	-241	-266	-201
Totaal per 31 december 2015	4599	4688	4722
Mutaties per saldo	-89	-34	-21
Opgesteld 24 februari 2016			
Samenstelling ledenbestand naar nieuwe leden 2015	Boven 25	Onder 25	
Akties/ beurzen	37	7	
Via NVBS-ers	23	2	
Internet	33	3	
Eerder lid	7	1	
Gezinslid	1	0	
Abonnement / proefnummer OdR	4	2	
Overig	8	5	
Totaal aantal einde jaar	113	20	
Specificatie van de redenen van opzegging 2015:			
Opzegging zonder opgave van reden	7		
Wegens financiële/ bezuinigen	12		
Gezondheidsredenen	18		
Geen (andere) interesses	28		
Persoonlijke redenen	-		
Einde (proef)abonnementen	-		
Verhuizingen naar buitenland	-		
Weinig tijd om te OdR te lezen	-		
Klachten over inhoud Op de Rails	1		
Overige/onbekend	80		
Totaal	146		

Jaarrekening NVBS 2015

Resultatenrekening NVBS geconsolideerd 2015		
	2015	2014
BATEN		
Contributie	264.468	267.241
Bruto winst op verkopen winkel	72.572	71.589
Bijdragen leden	16.914	15.721
Rente	10.708	12.699
Bijdrage SNE	1.500	1.500
Overige inkomsten	5.315	5.798
Totaal	371.477	374.548
LASTEN		
Op de Rails	109.553	111.858
Bibliotheek	8.222	8.689
Ledenadministratie, bank	7.977	11.674
Vergaderingen (o.m. zaalhuur)	10.432	10.789
Afdelingen	21.202	23.220
Bestuur	8.442	10.073
P&R	4.185	8.943
Bijdrage aan SNR	14.000	10.046
Internet, website	13.776	6.505
Huisvesting	84.739	84.206
Verzekeringen	4.698	4.700
Kalender	14.859	13.296
Uitgaven winkel	31.995	22.388
Overige uitgaven	5.763	6.953
Totaal	339.843	333.340
Baten	371.477	374.548
Lasten	-339.843	-333.340
Resultaat 2015	31.634	41.208

Balans geconsolideerd 2015		
	31-12-2015	31-12-2014
ACTIVA		
Deposito post.nl	2.707	2.707
Banken	832.665	803.922
Voorraad winkel	45.114	24.413
Debiteuren		90
SNE	1.500	1.500
Vooruitbetaalde huur	4.633	4.596
Totaal	886.619	837.228
PASSIVA		
Vermogen	781.899	750.265
Voorziening winkel	6.000	9.000
Voorziening servicekosten	20.000	20.000
Vooruitontvangen contributies	43.318	44.058
Schulden	35.402	13.905
Totaal	886.619	837.228
Vermogensvergelijking:		
Vermogen 31-12-2015	781.899	
Vermogen 31-12-2014	-750.265	
Resultaat 2015	31.634	

Resultatenrekening Centrale Kas 2015

	Resultaat 2015	Begroting 2015	Resultaat 2014
BATEN			
Contributie	264.468	255.000	267.241
Rente/dividend	9.306	11.000	11.356
Bijdrage winkel	pm	5.000	pm
Bijdrage SNE	1.500	1.500	1.500
Overige inkomsten	62	2.000	380
Totaal	275.336	274.500	280.477
LASTEN			
Op de Rails drukken/verzenden	104.557	105.000	107.510
Op de Rails redactie	4.996	7.000	4.348
Ledenadministratie, bank	7.977	8.000	11.674
Vergaderingen (o.m. zaalhuur)	10.432	10.000	10.789
Bestuur	8.442	9.000	10.037
Afdelingen	2.569	7.000	6.566
Bijdrage aan SNR	14.000	14.000	10.046
Bibliotheek	8.870	7.000	8.000
Publiciteit en reclame	4.000	7.000	10.115
Internet/website	16.040	5.000	7.250
Huisvesting	75.559	75.000	62.271
Verzekeringen	4.698	3.500	4.700
Kalender	14.859	12.000	13.296
Overige uitgaven	1.652	5.000	4.874
Totaal	278.651	274.500	271.476
Totaal Baten	275.336	274.500	280.477
Totaal Lasten	-278.651	274.500	-271.476
Saldo	-3.315	0	9.001

Balans Centrale Kas 2015

	31-12-2015	31-12-2014
ACTIVA		
Deposito Post.nl	2.707	2.707
Banken	672.106	641.873
SNE	1.500	1.500
Totaal	676.313	646.080
PASSIVA		
Vermogen	589.655	573.698
Voorziening servicekosten NS	20.000	20.000
Vooruitontvangen contributies	43.318	44.058
Subsidie SNR 2015	14.000	
Schulden	9.340	8.324
Totaal	676.313	646.080
Vermogensvergelijking		
Vermogen per 31-12-2015	589.655	
Vermogen per 31-12-2014	-573.698	
Verschil	15.957	
Afdracht winkel 2014 via balans	-19.272	
Resultaat	-3.315	

Resultatenrekening winkel 2015

		2015	2014
Kosten			
bijzonder	subsidie Alk	1.500	
exploitatie			
4000		12.000	12.000
diverse			
4002	Catering	54	32
4099	Kasverschillen	-1	0
4101	Administratiekosten	0	
4102	Fotokopieën	0	0
4103	Diverse	4.079	2.027
4104	Portokosten	3.329	2.981
4105	Autokosten	4.870	3.874
4106	Parkeren	90	92
4107	OV kosten	5.721	2.221
4108	Telefoonkosten	307	210
4109	Mobiele Pin	107	133
4110	Automatisering	4.571	2.037
4111	Inrichting	35	0
4112	Manifestaties	60	0
4200	Bankkosten	1.139	1.015
afdracht BTW		24.362	14.622
totale kosten		43.994	34.388
Baten			
Resultaat verkopen		72.571	71.589
Rente spaar		287	908
Rente vermogen		1.115	435
Totaal baten		73.973	72.932
Resultaat		29.979	38.544

Balans winkel 2015

	31-12-2015	31-12-2014
Activa		
Geldmiddelen		
Winkelkas	250	250
Buitenkas	250	250
P&R kas	95	95
ING	127	5.481
ABN-AMRO bestuurrekening	925	12.397
ABN-AMRO spaarrekening	42.454	40.917
ABN-AMRO vermogen	76.551	75.435
totaal geldmiddelen	120.652	134.825
Voorraden	45.114	24.413
Vorderingen	0	90
Totaal	165.766	159.328
Passiva		
Crediteuren	4.312	5.581
Voorzieningen	6.000	9.000
Eigen vermogen	155.454	144.747
Totaal	165.766	159.328
mutatie vermogen		
stand 1 januari	144.747	116.947
saldo exploitatie	29.979	38.544
afdracht aan centrale kas	-19.272	-10.744
Totaal	155.454	144.747

Diensten 2015

	Bibliotheek	Huisvesting	Internet	P&R	TOTAAL
BATEN					
Bijdrage leden	1.141				1.141
Uit centrale kas	8.000	83.000	15.500	4.000	110.500
Diversen		175		293	468
TOTAAL	9.141	83.175	15.500	4.293	112.109
LASTEN					
Huur		45.157			45.157
Servicekosten		3.800			3.800
Naheffing kosten 2014		7.750			7.750
Energie		7.400			7.400
Schoonmaken		4.055			4.055
Kantoorinrichting		3.450			3.450
Overige huisvesting		8.568			8.568
Tijdschriften	4.483				4.483
Boeken	1.000				1.000
Bestuur, administratie	2.739		1.002	678	4.419
Diversen			12.774	3.507	16.281
SUB-TOTAAL	8.222	80.180	13.776	4.185	106.363
Voor-(na)delig saldo	919	2.995	1.724	108	5.746
TOTAAL	9.141	83.175	15.500	4.293	112.109
BALANS ACTIVA					
Bank	1.390	10.755	2.488	649	15.282
Vooruitbetaalde huur		4.633			4.633
Totaal	1.390	15.388	2.488	649	19.915
BALANS PASSIVA					
Vermogen 31-12	1.390	7.638	2.488	649	12.165
Naheffing kosten 2014		7.750			7.750
Totaal	1.390	15.388	2.488	649	19.915
Vermogen 1-1	471	4.643	764	541	6.419
Resultaat	919	2.995	1.724	108	5.746
Vermogen 31-12	1.390	7.638	2.488	649	12.165

Afdelingen														
1.	Amsterdam	Den Haag	't Gooi	Kenne- merland	Modelbouw Den Haag	Noord	Oost	Oost Brabant	Rotterdam	Rijnland	Jongeren	Utrecht	Zwolle	TOTAAL
BATEN														
Leden	377	3.018	663	207	2.320	574	847	300	604	1.105	711	218	776	11.720
Centr. Kas	225	0	400	0	0	900	0	521	0	0	500	40	905	3.491
Diversen	0	867	133	0	2.751	5	37	0	0	653		82		4.528
TOTAAL	602	3.885	1.196	207	5.071	1.479	884	300	1.125	1.758	1.211	340	1.681	19.739
LASTEN														
Zaalhuur	225	2.318	315	250	1.929	770	225	240	648	600	0	336	640	8.496
Sprekers	35	264	183	15	0	444	161	140	211	190	0	86	221	1.950
Best. Adm.	193	223	296	61	215	276	124	77	54	48	78	39	46	1.730
Diversen	273	1.023	70	694	3.227	477	308		87	747	703	75	221	7.905
SUB.TOT	726	3.828	864	1.020	5.371	1.967	818	457	1.000	1.585	781	536	1.128	20.081
Saldo	-124	57	332	-813	-300	-488	66	-	157	125	173	-196	553	-342
TOTAAL	602	3.885	1.196	207	5.071	1.479	884	300	1.125	1.758	1.211	340	1.681	19.739
BALANS														
ACTIVA														
Liq. Midd.	439	2.060	760	851	7.908	1.360	1.058	86	736	2.025	1.081	301	1.057	19.722
PASSIVA														
Vermogen	439	2.060	760	851	7.908	1.360	1.058	86	736	2.025	1.081	301	1.057	19.722
Verm 1-1	563	2.003	428	1.664	8.208	1.848	992	243	611	1.852	651	497	504	20.064
Resultaat	-124	57	332	-813	-300	-488	66	-	157	125	173	-196	553	-342
Verm. 31-12	439	2.060	760	851	7.908	1.360	1.058	86	736	2.025	1.081	301	1.057	19.722

2.	Apeldoorn	Eemland	Drecht- steden	Hart van Brabant	Twente	West Brabant	Zeeland	Zuid Limburg	Noord H. Noord	Totaal dit blad	Totaal blad 1	Totaal blad 1+2
BATEN												
Bijdrage leden	490	357	308	158	1.355	230	238	287	630	4.053	11.720	15.773
Centrale kas	390	160	200	0	350	400	685	450	0	2.635	3.491	6.126
Diversen	3	0	88	0	3	0	100	0	63	257	4.528	4.785
TOTAAL	883	517	596	158	1.708	630	1.023	737	693	6.945	19.739	26.684
LASTEN												
Zaalhuur	425	180	455	174	600	400	338	135	0	2.707	8.496	11.203
Sprekers	210	174	140	32	238	186	95	262	394	1.731	1.950	3.681
Bestuur, administratie	284	153	105	0	199	62	183	161	7	1.154	1.730	2.884
Diversen	29	10	246	0	736	14	51	260	240	1.786	7.905	9.691
SUB-TOTAAL	948	517	946	206	1.773	662	867	818	641	7.378	20.081	27.459
Voor-(na)delig saldo	-65	0	-350	-48	-65	-32	156	-81	52	-433	-342	-775
TOTAAL	883	517	596	158	1.708	630	1.023	737	693	6.945	19.739	26.684
BALANS ACTIVA												
Liquide middelen	557	0	-14	259	1.000	716	378	251	1.756	4.903	19.722	24.625
BALANS PASSIVA												
Vermogen 31-12557	0	-14	259		1.000	716	378	251	1.756	4.903	19.722	24.625
Vermogen 1-1	622	0	336	307	1.065	748	222	332	1.704	5.336	20.064	25.400
Resultaat Vermogen	-65	0	-350	-48	-65	-32	156	-81	52	-433	-342	-775
31-12	557	0	-14	259	1.000	716	378	251	1.756	4.903	19.722	24.625

Balans per 31 december 2015			
Activa		Passiva	
Liquide middelen	1.066	Vermogen per 31 dec 2015	10.559
Vordering HB	14.000	Voorziening Collectievorming	2.215
Spaarrekeningen	2.701	Voorziening Digitalisering	4.993
Totaal	17.767	Totaal	17.767
Vermogen per 31-12-2014	11.071		
Resultaat 2015	- 512		
Vermogen per 31-12-2015	10.559		

Baten en lasten SNR 2015			
Lasten		Baten	
Reiskosten	8.586	Bijdrage leden, derden	3.486
Aankoopkosten	1.802	Bijdrage hoofdbestuur	14.000
Beheerkosten	6.581	Bijdrage SNR	220
Bestuur, administratie	949	Rente	128
Bankkosten	222	Overige	13
Huisvesting, verzekeringen	11.600	bijdrage HB huisvesting	11.600
Fotorondzendingen	220		
Batig saldo	171	Nadelig saldo	683
Totaal	30.130	Totaal	30.130

Stichting NVBS Excursies

Balans per 31 december 2015			
	31-12-2015		31-12-2014
Activa			
Belegde middelen:			
ING Bank Zakelijke Spaarrekening		81.143	108.287
- ING Bank Zakelijke Kwartaalrekening		31.054	30.837
- ABN-AMRO Direct Kwartaal Sparen		106.006	111.928
- ABN-AMRO SGR garantie dekkingsrek.		5.077	5.046
	223.280		256.098
Liquide middelen:			
-ABN-AMRO bank		18.945	1.668
-ING Bank nr. 90779		769	653
-ING Bank nr. 636691		1.507	435
	21.221		2.756
Transitorische Activa:			
-Vooruitbetaalde posten		734	734
-Te vorderen posten		749	1.847
-Vooruitbetaald inz. Excursies 2016 resp. 2015		6.064	1.583
	7.547		4.164
Totaal Activa	252.048		263.018
Passiva			
Vermogen:			
Algemene reserve			
Begin boekjaar		71.183	70.428
Saldo staat van baten en lasten		2.657	755
	73.840		71.183
Stichtingskapitaal	35.168		35.168
	109.008		106.351
Voorzieningen:			
-Annuleringsfonds	34.631		36.255
-Calamiteiten	45.000		45.000
-Jubilea	20.000		16.500
	99.631		97.755
Transitorische Passiva			
- Nog te betalen posten		6.986	19.879
- Vooruitontvangen deelnemersbijdragen		35.697	36.274
- Te betalen BTW		726	2.759
		43.409	58.912
Totaal Passiva:	252.048		263.018

Staat van Baten en lasten SNE over 2015					
Baten:	2015	2014	Lasten:	2015	2014
Resultaat excursies	9.389	15.113	Kantoorbenodigdheden	57	0
Rente baten	1.795	2.832	Portokosten	56	530
Overige baten	7.148	610	Telefoonkosten	1.135	231
			Computerkosten	105	2.279
			Bank- en Girokosten	966	939
Totaal baten	18.332	18.555	Verzekeringspremies	1.052	801
			Reis- en verblijfkosten	2.874	2.696
			Reis- en verblijfkosten	2.874	2.696
			Kosten publicaties		
			in Op de Rails	1.500	1.500
			Kosten deelname SGR	2.942	3.307
			Totaal lasten	12.175	13.800
Bruto resultaat	6.157	4.755			
Toegevoegd aan de Voorziening voor jubilea	3.500	4.000			
Rentebijdrage annuleringsvoorziening	341	410			
Toegevoegd (onttrokken) aan de Algemene Reserve	2.657	755			

D Verslag van de kascommissie over het boekjaar 2015

De kascommissie van de Nederlandse Vereniging van Belangstellenden in het Spoor- en tramwegwezen (NVBS) benoemd door de ledenvergadering gehouden op 11 april 2015, heeft de geldmiddelen en de financiële administratie over het jaar 2015 gecontroleerd van de Nederlandse Vereniging van Belangstellenden in het Spoor- en tramwegwezen (NVBS).

De door de penningmeester voorgelegde geconsolideerde jaarrekening sluit met een eigen vermogen van € 781.899 en een voordelig saldo van € 31.634, dit nadat uit de exploitatie € 20.000 werd toegevoegd aan de voorziening voor een nog niet ontvangen afrekening van NS Stations BV over het jaar 2015.

Onze controle is gebaseerd op een ruime steekproef uit de financiële administratie en uit de onderliggende stukken. Bij de **inkomsten** hebben we gecontroleerd op de juiste vastlegging en voor zover mogelijk ook op de volledigheid. Bij de **uitgaven** was de controle vooral gebaseerd op de onderliggende facturen, kwitanties, en bankafschriften. Ook is gekeken naar de aanwezigheid van de opgevoerde banksaldi.

Wij controleerden dit jaar zes afdelingen (vierjaarlijkse toerbeurt) en vijf diensten, waaronder de winkel. Bij de controle van de centrale kas constateerden wij dat er een goede administratie is. De financiële verantwoording is goed op orde. In onze steekproef kwamen wij geen relevante onjuistheden tegen.

De nieuwe penningmeesters van de winkel hebben over 2015 een compleet financieel overzicht opgesteld. Het overzicht van de omzet en een specificatie van de brutowinst zijn nu ook beschikbaar. De goederenstromen en het handelsgebeuren zijn beter te volgen.

Bij de bezochte afdelingen en de overige diensten kwamen wij geen relevante onjuistheden tegen. Voor de meeste afdelingen werd een vereenvoudigd kassysteem ingevoerd. Ter ondersteuning van het beleid adviseren wij :

- Om de mogelijkheden van het nieuwe leden administratiesysteem beter te benutten met betrekking tot geprogrammeerde rapport mogelijkheden voor contributie-overzichten, mutaties etc.
- Aandacht te schenken aan het beheer van de grotere geldbedragen in de geledingen van de vereniging, dit zowel voor het beleid als de structuur.

Wij stellen de ledenvergadering voor om de penningmeester te déchargeren voor het door hem gevoerde financiële beheer en het volledige bestuur voor het gevoerde financiële beleid. Tot slot zeggen wij alle betrokkenen dank voor de goede medewerking die wij als kascommissie hebben ondervonden.

De kascommissie, 11 maart 2016
 J. Bennis , C. de Rouwe , T.A.M. van Riet

1931 - 2016